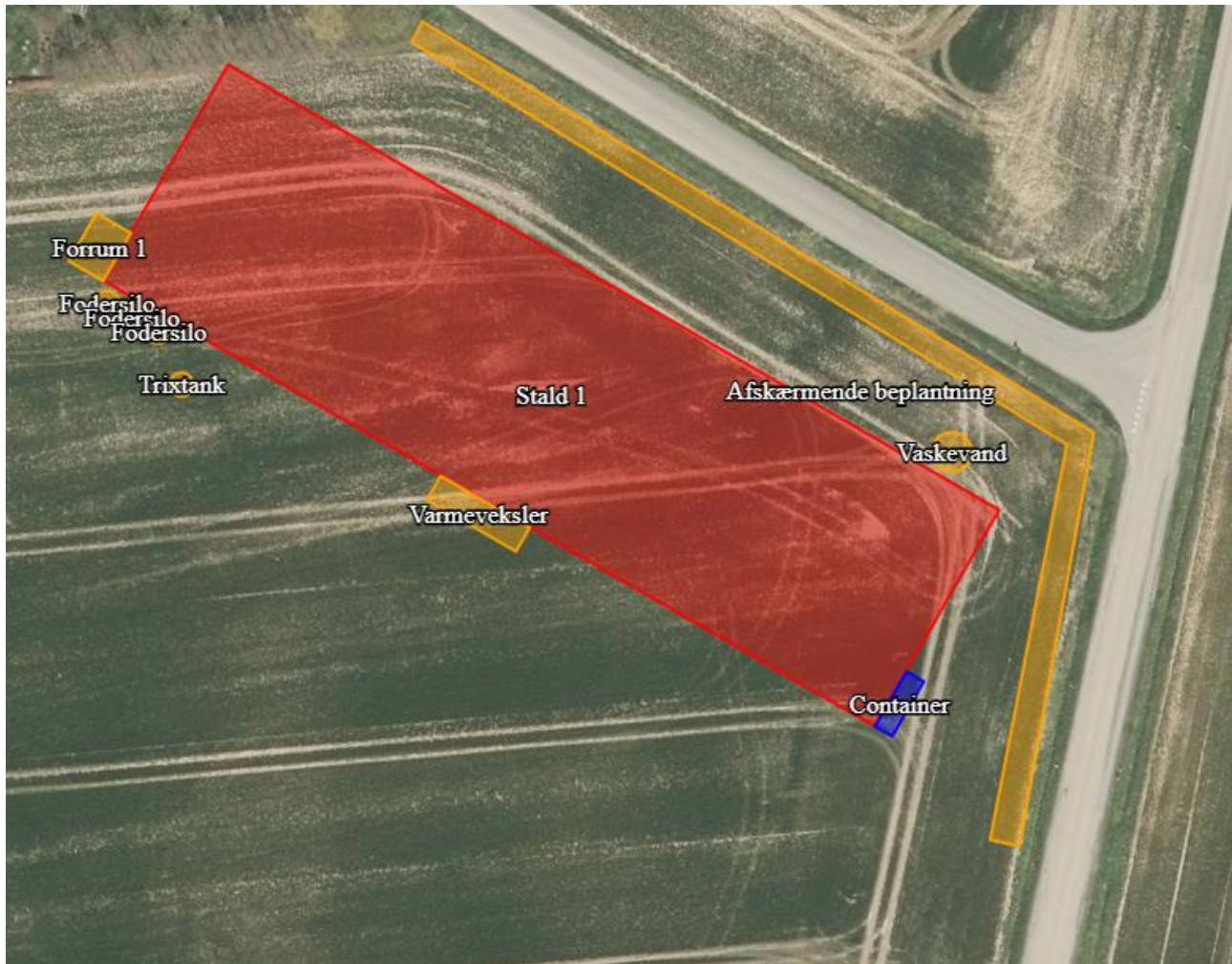

UDKAST

Miljøgodkendelse

§ 16 a stk. 2 miljøgodkendelse af

Kyllingeproduktion på

Nørskovgårdvej 5, 6100 Haderslev

Meddelt den xx. mmmmmm 2021

af

Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

BB I/S har ansøgt om § 16 miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven^[1] til at opføre en ny stald til produktion af slagtekyllinger på Nørskovgårdvej 5, 6100 Haderslev. Der bliver over 40.000 stipladser til slagtekyllinger og der er dermed tale om et IE-brug.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøgodkendelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre kapitler af miljøgodkendelsen kan læses selve afgørelsen (A) herunder begrundelser for at stille vilkår, dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), herefter de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C). Derefter følger miljøkonsekvensrapporten (D), der er en vurdering af projektets (husdyrbrugets) påvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert og i dialog med kommunen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår. Afslutningsvis fremgår relevante bilag (E).

Der er ikke husdyrproduktion på ejendommen og den nye stald til slagtekyllinger opføres på bar mark sydøst for eksisterende bygninger.

Bygningsmassen omfatter:

- Ny Stald 1 på 3.544 m² med et produktionsareal på 3.400 m² til slagtekyllinger.
- Container til gødning, 20 m².
- Beholder til vaskevand.
- Varmeveksler.
- Tre siloer.
- Forrum.
- Eksisterende bygninger ved stuehuset.

Ammoniakemissionen er på 1.817 kg NH₃-N. Da der er flere end 40.000 pladser til fjerkræ, er der tale om et IE-brug, og godkendelsen skal gives efter § 16a stk. 2. Der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission ligesom IE-husdyrbrug skal redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, råvarer, energi og vand.

^[1] Husdyrbrugloven - Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - - LBK nr. 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	39416638
Husdyrbrugets navn	BB I/S
Beliggenhedsadresse	Nørskovgårdvej 5
Postnummer	6100
By	Haderslev

Ansøger

Ansøgersnavn	BB I/S
Ansøgeradresse	Nørskovgaardvej 5
Ansøgerpostnummer	6100
Ansøgerby	Haderslev
Ansøgetelefon	20321092
Ansøger-email	jb@norbygaard.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	27350755
Konsulent virksomhedsnavn	Søhøjlandets Regnskabskontor v/Keld Th Sloth
Konsulentnavn	Niels Provstgård
Konsulentadresse	Nørreskov Bakke 28
Konsulentpostnummer	8600
Konsulentby	Silkeborg
Konsulenttelefon	21427446
Konsulent-email	nep@shrk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100008267
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 204ai - Marstrup, Hoptrup
Matrikel: 204ak - Marstrup, Hoptrup
Matrikel: 264 - Marstrup, Hoptrup
Matrikel: 685b - Marstrup, Hoptrup
Matrikel: 686 - Marstrup, Hoptrup
Matrikel: 698 - Marstrup, Hoptrup

Ansøger er BB I/S, CVR: 39416638, Nørbygårdvej 50, 6100 Haderslev

Godkendelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune

Landbrugsgruppen

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af:

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen

Sagsbehandler:

Sagsnummer: 19/53315

KS:

msh

NIRAS, Hanne Quvang Jacobsen

Niels Provstgård og Vibeke Hagelskær Conradsen

Søhøjlandets Regnskabskontor v/Keld Th Sloth

Indholdsfortegnelse

Indhold

Baggrund og læsevejledning	2
Registreringsblad	3
Indholdsfortegnelse	4
A. Afgørelse	6
Dispensation	7
1) Baggrund for afgørelsen	8
2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår	9
3) Samlet vurdering	23
4) Lovgrundlag	23
5) Andre tilladelser og dispensationer	23
6) Udnyttelsesfrist	23
7) Revurdering af miljøgodkendelsen	24
8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40	24
B. Vilkår for husdyrbruget	25
Generelle vilkår	25
Indretning og drift	25
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	26
Øvrige anlæg og beplantning	27
Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)	27
Reststoffer og affald	29
Ressourceforbrug	29
Uheld	29
Ophør	29
Egenkontrol	30
Oplysning om krav til IE husdyrbrug i godkendelsesbekendtgørelsen	31
C. Offentlighed og klagevejledning	32
Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse	32
Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse	32
Annoncering af afgørelse	33
Klagevejledning	34
Civilt søgsmål	34
D. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 1	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

E. Bilag	35
Bilag 1: Oversigtskort.....	35
Bilag 2: Produktionsarealer	37
Bilag 3: Landskab - Synlighed og alternativ placering	38
Bilag 4: Natur, § 3 naturområder og bilag IV	41

UDKAST

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 på Nørskovgårdvej 5, 6100 Haderslev til at opføre en ny stald til produktion af slagtekyllinger, med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter husdyrbrugets drifts- og produktionsbygninger.

Godkendt produktionsareal:

- Ny Stald 1 på 3.544 m² med et produktionsareal på 3.400 m² til slagtekyllinger.

Godkendt gødningsopbevaringsareal:

- Container til gødning, 20 m².

Andre anlæg:

- Beholder til vaskevand.
- Varmeveksler.
- Tre siloer.
- Forrum.
- Eksisterende bygninger ved stuehuset.
- Nyt halmfyr med forventet placering mellem eksisterende bygninger og ny kyllingestald.

Se en oversigt over anlæggene i figur 1.

Figur 1: Situationsplan

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til landbruget. Der er ikke husdyrproduktion på ejendommen, og den nye stald til slagtekyllinger opføres på bar mark sydøst for eksisterende bygninger.

Lovbundne krav

Udover vilkårene i kapitel B er der en række lovbundne krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som skal opfyldes fra datoen for denne § 16 a IE-miljøgodkendelse. Der er således ikke vilkår om de lovbundne krav. Til orientering er de lovbundne krav vist i denne godkendelses kapitel B i forlængelse af de stillede vilkår.

Ejer- og lejeforhold

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er forpligtet af afgørelsen. Ligeledes er en lejer af bygningerne forpligtet til at overholde vilkårene.

Dispensation

Husdyrbruglovens kapitel 2 oplister en række afstandskrav. Kravene gælder for nyetableringer og ændringer, der medfører forøget forurening. Afstandskravet mellem stald og vej er mindst 15 m. Det nordøstlige hjørne af den nye stald til produktion af kyllinger er placeret ca. 10 m fra Erlevvej og ca. 13,5 m fra Nørskovgårdvej, og det er Haderslev Kommunes vurdering, at der kan meddeles dispensation for afstandskrav fra stalden til vejene. Se figur 2.

Dispensation fra afstandskravet til vej

Der er med denne godkendelse dispenseret fra afstandskravet til Erlevvej og Nørskovvej.

Ansøger har søgt om dispensation og oplyser nedenstående for dispensationsansøgningen.

- Der søges om dispensation for afstand til offentlig vej. Der bliver etableret beplantning mellem stald og vej. Staldanlæg placeres som angivet for at minimere lugtgener til naboer.

Der er ca. 10 m fra den nye stald til Erlevvej, øst for stalden.

Der er ca. 13,5 m fra den nye stald til Nørskovgårdvej, nord for stalden.

Afstandskravet til vej er 15 m.

Figur 2 Stiplet rød linje, der viser de 10 m til vejskel

Afstandskravet på 15 m til offentlig vej og privat fællesvej er begrundet i hensynet til de trafikerende. Nørskovvej går langs staldens nordlige længde og Erlevvej ligger langs staldens østlige gavl. Den nye staldbygning er erhvervsmæssigt nødvendig for den planlagte drift af slagtekyllinger, og den valgte placering er fundet efter flere tilpasninger. Med den valgte placering overholdes ammoniakemissionskravet til beskyttet natur ligesom placeringen er valgt af hensyn til overholdelse af lugtkrav i forhold til naboer. Såfremt stalden placeres med en afstand længere væk fra vejene, så afstandskravet overholdes, vil projektet ikke kunne leve op til kravene om ammoniakdeposition. Der er planlagt afskærmende beplantning langs vejen, nord og øst for den nye stald. Det synsmæssige indtryk af stald med beplantning vurderes ikke at være anderledes, end hvis stalden blev placeret, så afstandskravet overholdes. Stalden og beplantningen er trukket godt tilbage, så det ikke skygger for oversigten for udkørende til Erlevvej. Haderslev Kommunes trafikafdeling vurderer, at der ikke vil være væsentligt forringede oversigtsforhold for trafikerende som følge af etablering af den nye stald og afskærmende beplantning.

Kommunen skal foretage høring i forbindelse med dispensation for afstandskrav. Høringen er sket i forbindelse med den generelle partshøring. Der **er/er ikke kommet bemærkninger til dispensation for afstandskrav** eller **kommunen har modtaget bemærkninger til dispensationen – beskriv hvilke.**

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune i medfør af Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4 vedrørende afstand fra stald til vej. Der er stillet vilkår om beplantning, der ikke skygger for trafikalt oversigt.

1) **Baggrund for afgørelsen**

Haderslev Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 213717 version 9 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Historik

I henhold til §§ 30 og 33 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal den ansøgte ammoniakdeposition og lugtemission vurderes ud fra en sammenligning med den lovlige drift på ansøgningstidspunktet (nudriften) og for 8 år siden (i 2013).

Nudrift og 8 års drift

Der er ingen husdyrproduktion på ejendommen og ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har i november 2019 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til at opføre en ny stald til produktion af slagtekyllinger på Nørskovgårdvej 5, 6100 Haderslev. Med senere tilpasninger i 2020 og 2021 opføres den nye kyllingestald med et produktionsareal på 3.400 m². Produktionen skal ske i holddrift over ca. 6 uger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Der er tale om nyetablering af slagtekyllingeproduktion i en ny stald med forrum, tre fodersiloer og varmeveksler, der anlægges sydøst for eksisterende bygningsmasse, men i tilknytning hertil. Den nye stald bliver på 3.544 m² med et produktionsareal på 3.400 m² til slagtekyllinger.

Ansøger oplyser, at ejendommen på Nørskovgårdvej 5 ligger godt i forhold til vejnet og derfor er en ny produktion interessant her. Indsætninger og slagtninger skal tilpasses de øvrige producenter og slagteriets behov for kyllinger til rette tid. Stalden skal være af en størrelse med en omsætning så det er muligt at anvende og udnytte nyeste teknologi. Der skal også være de nødvendige tonnager på foder mm for at der kan forhandles attraktive kontrakter med foderleverandører. Driftsmæssigt er det også nødvendigt med en vis størrelse for at kunne beskæftige en medarbejder, og være en interessant arbejdsplads.

Haderslev Kommune vurderer:

Der er ikke i forvejen husdyrbrug på ejendommen, så etablering af en husdyrproduktion vurderes at være i overensstemmelse med ejendommens drift som landbrugsejendom.

Den valgte placering og størrelse af stalden er fundet efter flere tilpasninger. Med den valgte placering overholdes ammoniakemission til beskyttet natur, ligesom placeringen er valgt af hensyn til overholdelse af lugtkrav i forhold til naboer. Stalden anlægges i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på ejendommen, idet der vil være 29 m fra stald til stuehus og 20 m fra stald til værksted. Staldens størrelse vurderes ikke at overstige almindelig

produktion af slagtekyllinger. En klagenævnsafgørelse angiver således, at to stalde på hver 3.170 m² er en almindeligt anerkendt størrelse, der ikke har industriel karakter.

Haderslev Kommune vurderer samlet, at de nye bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift.

2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår

Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og Miljøkonsekvensrapporten og kommunens samlede vurdering.

Ansøgers beskrivelse af de tekniske og miljømæssige forhold og vurdering af projektet ses i Miljøkonsekvensrapporten (forkortet til MKR) i kapitel E.

Generelle vilkår

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Nørskovgårdvej 5, 6100 Haderslev.

Ansøger driver desuden tre ejendomme med slagtesvin, Nørbygårdvej 50, Nørbygårdvej 40 og P. Hansensvej 5. Ejendommene drives uafhængigt af hinanden og er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde miljøgodkendelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det ejerne af BB I/S, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at miljøgodkendelsen og beredskabsplanen skal foreligge på ejendommen.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Situationsplan med angivelse af placering fremgår af nedenstående figur 3 og oversigtskortet i Bilag 1. Angivelse af produktionsarealet fremgår af Bilag 2.

Figur 3: Situationsplan over placering af stalden med produktionsareal

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte stalddsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der søges om at opføre en ny stald til produktion af slagtekyllinger med et produktionsareal på 3.400 m². Produktionen er søgt som flexgruppe. Ansøger forventer at der er 60.500 stipladser med en produktion på ca. 490.000 slagtekyllinger om året. Produktionsperioden er ca. 35-40 dage. Mellem hvert hold er der en rengøringsperiode på 3-7 dage. Således er en produktionsperiode på ca. 6 uger. Gødningen fjernes kun ved holdskifte. I tilknytning etableres forrum, tre siloer til foder, container til gødning, opsamlingsbeholder til vaskevand og varmeveksler.

Da der bliver over 40.000 stipladser, er det et IE-brug.

Ammoniakreducerende teknologi

Der anvendes ammoniakreducerende teknologi jf. Teknologilisten i form af varmeveksler Rokkedahl Energi med 8760 driftstimer pr. år og 30 % NH₃-N effekt.

Der benyttes undertryksventilation i stalden. Der opsættes afkast i kip og i begge gavle. Der bliver en samlet maksimal ventilationskapacitet på 510.000 m³/time pr stald. Ventilationen er fordelt med 12 afkast i kip á 20.000

m³/time og 4 gavl-ventilatorer á 50.000 m³/time i hver gavl. Ventilatorerne sørger for intern fordeling af staldluft og varmevekslerluft. Varmeveksleren har en kapacitet på 36.000 m³/time. Varmeveksleren benyttes ikke ved maksimalkapacitet af ventilationsanlægget.

Princippet for ammoniakreduktionen er udtørring af dybstrøelsen ved hjælp af luft/luft-varmeveksling i kombination med luftcirkulationssystemet og herved bliver nedbrydningen af urinsyre til ammoniak forsinket.

Varmeveksler Rokkedahl Energi til traditionelle slagtekyllingestalde med en miljøeffekt på 30 % ammoniakreduktion i forhold til stalde uden varmeveksler er godkendt på Teknologilisten. Der er ikke fastlagt forslag til vilkår i Teknologilisten. I forbindelse med indstillingen af teknologien til Teknologilisten er der forudsat to kapacitetskrav til varmeveksleren:

- Mindst 0,6 m³ h⁻¹ kylling⁻¹ og
 - Mindst 0,3 m³ t⁻¹ per kg kylling ved maksimal belægning.
- Samt at den samlede kapacitet af recirkulerende ventilatorer er:
- Mindst 1,3 m³ h⁻¹ kylling⁻¹ og
 - Mindst 0,65 m³ h⁻¹ per kylling.

Der stilles vilkår om en ammoniakreduktionseffekt på 30 % ved anvendelse af varmeveksler jf. Teknologilistens MELT indstilling og at der etableres afkast og ventilatorer som oplyst. Der stilles tillige vilkår om registrering af driftstimer og vedligehold.

Såfremt der vælges en varmeveksler, der ikke er fra Rokkedahl Energi og optaget på Teknologilisten, skal der fremlægges en udtalelse fra Miljøstyrelsen. Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 21, at effekten af anvendt miljøteknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, fradrages ved beregningen af ammoniakemissionen. Effekten af teknologi, som ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, kan kun fradrages, hvis kommunalbestyrelsen samtidig fastsætter vilkår efter § 36, stk. 1, nr. 3 om fremlæggelse af en udtalelse fra Miljøstyrelsen om den forventede ammoniakreduktionseffekt og dokumentation for effekten efter principperne for optagelse på Miljøstyrelsens teknologiliste senest 4 år efter ibrugtagning af teknologien, hvis en godkendelse eller tilladelse omfatter anvendelse af ammoniakreducerende teknologi eller teknik, som ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Der stilles således vilkår om at kommunen skal underrettes med en udtalelse fra Miljøstyrelsen, såfremt der vælges en varmeveksler der ikke er optaget på Teknologilisten.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 36 stk. 1, nr. 10).

Beliggenhed

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg, der medfører forøget forurening.

Der skal opføres en helt ny stald og etableres gødningscontainer, det er derfor relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8.

§ 6 afstandskrav

De fastsatte afstandskrav i § 6 er mindst 50 m til byzone, lokalplan for boliger eller rekreative områder og til nabobeboelse.

Ejendommen er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden større end kravet på mindst 50 m.

Nærmeste byzone og fremtidig byzone er Marstrup, ca. 800-1.000 m syd for ejendommen.

Nærmeste nabobeboelse er Nørskovgårdvej 8 med en afstand på ca. 150 m til staldbygning og ca. 260 m til gødningscontainer. Afstandskravet på 50 m overholdes.

De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt.

§ 7 afstandskrav

De fastsatte afstandskrav i § 7 er mindst 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der benævnes som Kategori 1 natur og Kategori 2 natur.

Nærmeste Kategori 1 natur og Kategori 2 natur ligger i en afstand på henholdsvis 560 m og 780 m fra det ansøgte på Nørskovgårdvej 5. De generelle afstandskrav i § 7 er dermed overholdt.

§ 8 afstandskrav

De fastsatte afstandskrav fremgår nedenfor.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg Boring DGU nr. 151.1301 (Nørskovgårdvej 5)	25 m	40 m	Stald 1
Almene vandforsyningsanlæg Vandværk i Marstrup	50 m	Ca. 1,5 km	Stald 1
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m	Ca. 320 m Ca. 35 m	Stald 1
Offentlig vej og privat fællesvej Erlevvej Nørskovgårdvej	15 m	10 m 13,5 m	Stald 1
Naboskel Nabomark med matrikel nr. 664	30 m	Den nye stald opføres hen over naboskel, der ejes af ansøger. Matrikelstel ændres, så stalden vil ligge med minimum 30 m til stel.	Stald 1
Beboelse samme ejendom	15 m	28 m	Stald 1
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der findes ingen levnedsvirksomhed indenfor 25 m.

De generelle afstandskrav i § 8 er overholdt, bortset fra afstanden fra den nye stald til Erlevvej og Nørskovgårdvej og der er søgt om dispensation fra afstandskravet.

Den nye stald opføres delvist på matrikel 264, Marstrup, Hoptrup og matrikel 664, Marstrup, Hoptrup. Matrikel 264 er tilhørende ansøgningsadressen Nørskovgårdvej 5. Matrikel 664 tilhører Nørbygårdvej 50 og ansøger er ejer af begge ejendomme. I forbindelse med etableringen af stalden vil der ske en sammenmatrikulering, således at den nye stald kommer til at ligge på matrikel 264. Sammenmatrikuleringen sættes i gang, når miljøgodkendelsen

foreligger og der er opmærksomhed på, at den ansøgte stald skal ligge 30 m fra det nye skel. Der stilles vilkår om, at den nye stald skal ligge minimum 30 m fra det kommende skel til nabomatrikel.

Den nye stald skal opføres med en afstand på mindre end 15 m til Erlevvej og Nørskovgårdvej, og det er Haderslev Kommunes vurdering, at der kan meddeles dispensation fra den nye stald til de to veje. Dispensationen er indeholdt i denne miljøgodkendelse. Høring i forhold til afstandskravet vil ske i forbindelse med den generelle partshøring. Se dispensation ovenstående i afsnit A.

Det vurderes desuden, at det ansøgte ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

Det ansøgte ligger indenfor skovbyggelinje.

Landskabelige værdier

Der skal opføres ny stald til produktion af slagtekyllinger med et produktionsareal på 3.400 m². I tilknytning etableres forrum, tre siloer til foder, container til gødning, opsamlingsbeholder til vaskevand og varmeveksler. Der er planlagt beplantning hele vejen rundt om stalden og dermed også langs vejen nord og øst for stalden. Se oversigtskortet i Bilag 1. Det er derfor relevant at vurdere påvirkningen af de landskabelige værdier.

Staldbygningen er på 3.544 m² (31,5 x 112,5 m), taget bliver med 22 graders hældning og en kiphøjde på 8,5 m. Stalden opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger på Nørskovgårdvej 5, med ca. 18-24 m til de nærmeste bygninger. Stalden opføres på et område der er let skrånende, ca. 2 m fra nord mod syd. Gavlene vender nordvest og sydøst. Den valgte placering er begrundet med overholdelse af ammoniakemission til beskyttet natur og af hensyn til overholdelse af lugtkrav i forhold til naboer. Stalden opføres i neutrale ikke-reflekterende jordfarver.

Forrummet er på ca. 35 m² (5 x 7 m) og etableres som en tilbygning på den nordvestlige gavl af stalden.

Container til gødning på ca. 20 m² etableres ved den sydøstlige gavl af stalden.

De tre siloer til foder og varmeveksleren etableres på den sydlige side af stalden. Siloerne placeres på beton og har en højde på ca. 12 m. Varmeveksleren placeres på et betonfundament med et areal på ca. 45,5 m² (3,5 x 13 m).

Vest om de eksisterende bygninger på adressen vil der blive anlagt en fælles tilkørsel til det nye staldanlæg fra Nørskovgårdvej. Ved gavlerne af stalden vil der blive befæstet af hensyn til større køretøjer, ligesom der etableres kørevej langs stalden, så vaskevand og gødning kan afhentes.

Beplantningen rundt om stalden vil blive etableret som et 3-rækket læhegn med hjemmehørende arter.

Området

Det ansøgte byggeri ønskes placeret i et område, der i Kommuneplanen både er udlagt til Bevaringsværdigt landskab 3.5.1 og til Særligt værdifuldt landbrugsområde 3.1.1. Desuden ligger det indenfor skovbyggelinje.

Det nye byggeri ligger lige syd for Haderslev tunneldal (Haderslev Dam) og på kanten af det udpegede bevaringsværdige landskab (grænsen ligger ved Erlevvej). Langs Nørskovgårdvej ligger der fire mindre landbrugsejendomme (nr. 5, 8, 12 og 15) samt et stort (Nørskovgårdvej 18).

Afstanden til skoven (matrikel nr. 236) NØ for den nye stald er lidt over 120 m.

Området afgrænses mod vest og nord af skove (Usholt Skov, Haderslev Sønderkov, Søskov) mod SØ Pamhule Sø, mod syd af Marstrup og mod øst af en stor åben landbrugsflade, der gennemskæres af den nedlagte Kleinbahn.

Nærområdet består af et småbakkede landskab med gårdbebyggelser og større marker samt småskove, levende hegn – typisk omkring bebyggelserne og solitære træer.

Kommuneplanen

Område er i Kommuneplanen både er udlagt til Særligt værdifuldt landbrugsområde og Bevaringsværdigt landskab. Ved udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder, større sammenhængende landbrugsområder, sikres landbrugets udviklingsmuligheder, hvor landbrugsproduktionen prioriteres højt.

Retningslinjen for bevaringsværdigt landskab er gengivet nedenfor:

- De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier. Hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet, og samspillet med landskabet prioriteres højt.
- For bevaringsværdige landskaber skal der ved etablering af større byggeri og større anlæg uden for de udpegede områder tages hensyn til, at dette ikke forringer de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de udpegede områder.

Det vurderes at det ansøgte byggeri af den nye kyllingestald er i overensstemmelse med retningslinjen, da byggeriet er indpasset i landskabet og ikke indebærer væsentlige visuelle forringelser for omgivelserne.

Synlighed og alternativ placering

Haderslev Kommune har vurderet synligheden af den nye stald sammenholdt med synligheden fra de eksisterende bygninger på Nørskovgårdvej 5, og det fremgår af synlighedsberegningen at der med etablering af den nye kyllingestald ikke vil ske en større ændring af det visuelle indtryk i området. Trafikanter på vejene omkring vil få indblik til det nye anlæg ligesom de nærmeste naboejendomme mod nord og vest. Der er ikke nære naboejendomme mod øst og syd. Byen Marstrup ligger ca. 900 m mod syd og herfra vil det nye anlæg på grund af afstanden formodentligt opleves mindre synligt.

Den nye stald opføres i et område, hvor der er eksisterende bebyggelse langs Nørskovgårdvej. Stalden orienteres langs vejen og der beplantes omkring stald og siloer, hvorved anlægget får samme karakter som de øvrige bebyggelser. I forhold til skoven vil der på grund af afstanden og den mellemliggende vej ikke ske påvirkning af flora og fauna i skovbrynet. Da skoven ligger øst for Erlevvej og nord for Nørskovgårdvej vil indblikket til skoven ikke blive påvirket væsentligt af anlægget.

Der er undersøgt en række alternative placeringer, se Bilag 5. Alternativerne ligger ikke i tilknytning til eksisterende bygninger eller ligger højere i landskabet, så den ansøgte placering vurderes at være den bedste.

Se illustration af synlighed og alternativ placering i Bilag 3.

Skovbyggelinje

Den nye stald vurderes som en erhvervsmæssigt nødvendig driftsbygning, se kapitel 1. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhvervet og som opføres i tilknytning til den øvrige bygningsmasse, er undtaget fra forbuddet af byggeri inden for skovbyggelinjen. Etableringen af det nye staldanlæg med tilhørende gødningscontainer og fodersiloer mv. kræver derfor ikke dispensation fra skovbyggelinjen.

Samlet vurdering

Med den ansøgte placering, byggematerialer, orientering og afskærmende beplantning vil ejendommen ikke væsentligt ændre den visuelle oplevelse af landskabet, set fra beboelser og vil ikke være i strid med Kommuneplanens retningslinjer eller de hensyn der skal varetages efter Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om skovbyggelinjen.

For at fastholde det ansøgte stilles der vilkår til placering, dimensioner, byggematerialer og afskærmende beplantning.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der benyttes container, 20 m³, til den faste gødning fra kyllingeproduktionen, hvilket ligger til grund for beregning af ammoniakemissionen og som fastholdes med vilkår.

Der stilles vilkår om at gødningscontaineren skal stå på betongulv iht. Byggebladet for containere, og ellers skal der være afløb til opsamlingsbeholder.

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 a miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Det er oplyst, at gødningen fra staldene fjernes direkte ved holdskifte, ca. 8 gange om året, og afsættes til biogasanlæg. Gødningscontaineren har en kapacitet på ca. 30 tons. Jf. AAU-normtal produceres ca. 2,22 t dybstrøelse pr 1.000 stk. kyllinger; hvilket med en produktion på ca. 500.000 kyllinger medfører en gødningsproduktion i størrelsesorden 1.110 tons dybstrøelse årligt.

For at sikre mod spild af gødning, stilles der vilkår om opsyn under gødningshåndtering og opsamling af eventuelt spild.

Foderopbevaring

Pelleteret færdig-foder opbevares i tre nye udendørs siloer. Der stilles ikke vilkår til opbevaring af foder.

Øvrige emissioner

Lugt

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Haderslev kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper er korrekte.

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er ejendommen Nørskovgårdvej 12. Nærmeste samlet bebyggelse er Ustrup.

Nærmeste byzone (fremtidig byzone) er Marstrup, her er der kumulation fra en ejendom, Nørbygårdvej 50, der ligger ca. 260 m fra det fremtidige byzonepunkt. Nørbygårdvej 40 ligger ca. 380 m fra det fremtidige byzonepunkt og tæller ikke med i kumulationen.

Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Konsekvensafstanden er beregnet til 539 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ventilation med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen. Hvis lugtgener opstår, skal årsagen undersøges og rettes.

Støj

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. De væsentligste støjklender er ventilation og varmeveksler samt støj ved levering af foder. Nærmeste naboer ligger i god afstand fra anlægget. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelser.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Der anføres vilkår for tre forskellige boligtyper, ud fra miljøstyrelsens vejledende grænser. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne, hvorimod kørsel på matriklen ved ejendommens bygninger skal overholde grænserne.

I vilkåret indgår, at overholdelse af støjgrænserne skal kunne dokumenteres.

Det fremgår af ansøgningen, at der er en række aktiviteter, der kan medføre støj. Det vurderes, at de nævnte aktiviteter eller andre forhold på ejendommen, ikke vil give anledning til væsentlige rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

Lys

Der vil ikke være lyspåvirkning fra staldens produktionsarealer, da der ikke er vinduer eller direkte åbninger. Udendørs lyskilder, orienteringslys ved døre og porte, er nedadrettet. Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene. Det er Haderslev kommune, der vurderer, om en gene er væsentlig.

Transporter

Der etableres en ny adgangsvej fra Nørskovgårdvej til alle transportere, foder, indsætning og afhentning af kyllinger, husdyrgødning, medarbejdere mv.

Antallet af transportere er estimeret til ca. 220 årlige transportere, hvor størstedelen er i forbindelse med levering af foder, kyllinger og husdyrgødning.

Den nye adgangsvej til de interne transportere ligger ikke direkte op ad naboejendomme. Interne transportere vurderes således ikke at give anledning til gener for omkringboende, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommens matrikel er omfattet af støjvilkårene, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transportere i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

Transport på offentlig vej kan ikke reguleres i miljøgodkendelsen.

Støv

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, specielt når det foregår på grusveje og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende. Transportere fra Nørskovgårdvej og hen til kyllingestalden går ikke forbi nabobeboelser, og det vurderes ikke at transportere forårsager støvgener. Øvrige kilder til støv er ventilation og aflæsning af foder. Der er støv cykloner på fodersiloerne. Ventilation og håndtering af foder vurderes ikke at forårsage støvgener for eksterne omgivelser.

Skadedyr

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse. Husdyrbrug skal følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af skadedyr på husdyrbrugets anlæg, så disse skadedyr ikke kommer til at genere husdyrbrugets naboer. Link: retningslinier-for-fluebekæmpelse.pdf (mst.dk).

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes. Link: Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019 (mst.dk).

Reststoffer og affald

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside <https://docplayer.dk/4257093-Haderslev-kommune-regulativ-for-erhvervsaffald.html>

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af "olie, kemikalier og affald herfra" er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/media/1327/forskrift-for-opbevaring-af-farligt-affald-og-kemikalier-enderlig-juni-2015.pdf>

I forskriften står også, at spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsnugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsnugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Læs desuden om "Affaldssortering i Landbruget" i folderen <https://www.haderslev.dk/media/1324/folder-affaldssortering-landbruget.pdf>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Døde dyr

Der stilles vilkår til opbevaring af døde dyr, da hensynet til lugtgener og uhygiejniske forhold vurderes at være en skærpende af de gældende regler om døde dyr, som står i bekendtgørelse nr. 558 fra 2011.

Spildevand

For at reducere risikoen for udledning af forurenende stoffer såsom foderrester, olie og gødning, stilles der vilkår om, at foder ikke må kunne udledes til jord og grundvand, om at eventuel vask af maskiner skal foregå med opsamling af vaskevandet eller på vegetation. Ifølge ansøgningen sker der ikke vask af maskiner.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at reducere mængden af spildevand (§ 36 stk. 1, nr. 8).

Vask af sprøjtemiddeludstyr skal følge reglerne i den til enhver tid gældende "Vaskepladsbekendtgørelsen". Pt. bekendtgørelse nr. 1401 fra 2018.

Åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb.

Det er oplyst, at tagvand skal ledes til faskine og nedsives syd for stalden. Overfladevand fra befæstede arealer og vej nedsives diffust langs kanterne af det befæstede. Ved behov etableres dræn med forbindelse til faskine på arealerne syd for stald og køreveje.

I forbindelse med opførelsen af den nye kyllingestald med befæstede arealer ved begge gavlender skal der meddeles spildevandstilladelse for afledning af tagvand og overfladevand fra de befæstede arealer. Når der søges om byggetilladelse skal der samtidig søges om at udlede tagvand og overfladevand til vandløb eller om nedsivning.

Olie og diesel

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af fyringsolie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at begrænse frigivelse af farlige stoffer (§ 36 stk. 1, nr. 13).

Kemikalier og andre stoffer

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner og vilkåret om opsamling af spild af kemikalier.

UDKAST

Natur

Der henvises til naturvurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten, se kapitel E, om kategori 1, 2 og 3 natur, som vurderes at være fyldestgørende. Det vurderes, at kategori 1, 2 og 3 naturområderne ikke vil blive påvirket af projektet. Der stilles ingen skærpende vilkår.

Det nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområde, som ikke er kategoriseret natur, er et vandhul, som ligger med en afstand på ca. 70 m til anlægget. Se kort i Bilag 4. Vandhullet modtager både en merdeposition og en totaldeposition af ammoniak på 1,5-3,2 kg N/ha/år fra det nye anlæg. De 1,5 kg N/ha er, hvis en natur ruhed på vand (V) benyttes. De 3,2 kg N/ha er worst case, hvor en natur ruhed på skov (S) benyttes. Beregningen i ansøgningsskemaet er angivet ved en natur ruhed på blandet natur med lav bevoksning (Bn), hvilket viser en merdeposition og en totaldeposition af ammoniak på 2,0 kg N/ha/år. Vandhullet modtager altså en merdeposition fra anlægget på mere end 1 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i området ligger på 14-15 kg N/ha (2018 tal), og tålegrænsen for næringsrige vandhuller, som det forventes, at dette vandhul er, da det ligger i en dyrket mark, er ikke nærmere defineret. Men det vurderes, at tålegrænsen for atmosfærisk belastning af vandhullet er uden særlig betydning, idet vandhuller beliggende i agerjord er naturligt kvælstofrige, ufølsomme for atmosfærisk tilførsel, eller forventes at modtage det største bidrag fra andre kilder, fx grundvand eller overfladenær afstrømning. Herudover vil baggrundsbelastningen og depositionen fra Nørskovgårdvej 5 tilsammen give en atmosfærisk belastning på ca. 17-19 kg N/ha, hvilket ikke forventes at ville påvirke vandhullet i negativ retning.

Det vurderes på den baggrund, at § 3 vandhullets tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Nørskovgårdvej 5. Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Habitatbekendtgørelsen og bilag IV arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven. Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er Pamhule Skov og Stevning Dam ca. 500 m vest for produktionsanlægget (Natura 2000-område nr. 92 består af et habitatområde og et fuglebeskyttelsesområde). For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter, fugle og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af bl.a. stor vandsalamander, bøg på muld og elle- og askeskove.

Det ansøgte projekt med ny kyllingestald medfører udledning af ammoniak og ammoniakdepositionen på Natura 2000-området, som ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af naturen.

Haderslev Kommune har vurderet forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget. Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på kort i Bilag 4.

Padder: Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

I området omkring anlægget findes der mange naturlige mindre søer og der er registreret løvfrøer flere steder i vandhullerne beliggende tæt ved og i Pamhule Skov og Vandling Skov vest for ejendommen. Der er også registreret stor vandsalamander i Pamhule Skov og omegn.

Kun vandhullet lige nord for anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak og en totaldeposition større end 1 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor og også med baggrund i ovenstående afsnit nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområde vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter: Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens,

odderens, snæblens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, og der er undersøgt for en muligt forekomst af birkemus nord for Nørskovgårdvej 5, men der er ikke fundet nogen. Odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer, og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Projektet indebærer, at en lille del af et dyrket areal bliver bebygget (stald). Dette areal vurderes dog ikke i dag at blive benyttet som hverken yngle- eller opholdssted for bilag IV arter. Herudover indebærer projektet ikke ændringer på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændre på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ammoniakemissionen er på 1.817 kg NH₃-N (stald plus lager). Ejendommen er et IE-brug, så der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission og om en BAT-redegørelse.

BAT Ammoniakemission

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er højere end 750 kg NH₃-N/år. I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Ved fastlæggelse af BAT-niveauet for ammoniak anvendes beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. BAT-kravet beregnes ud fra EU's BAT-konklusion fra 21. februar 2017, som det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte hvilke virkemidler, der tages i anvendelse for at opfylde BAT-emissionsgrænseværdien.

I forbindelse med behandling af denne ansøgning om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

IE-husdyrbruget skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor andre emner.

BAT-krav: Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

BAT-kravet i nærværende ansøgning er beregnet ud fra "Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit" for den nye kyllingestald.

Beregning af ammoniakemissionen viser følgende:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1938	56	1994
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1761	56	1817
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	177
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-krav stilles for emissionen fra staldene, men ansøger kan inddrage emissionen fra lagre, hvis det ønskes. Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt. Der er desuden en ekstra reduktion på 177 kg NH₃-N/år, hvis man lægger lagre og stalde sammen.

Der er anvendt varmeveksler (8760 driftstimer pr. år og 30 % NH₃-N effekt) som virkemiddel til at opfylde BAT-kravet.

Der stilles vilkår om anvendelse af varmeveksler og fastholdelse af de ansøgte staldtyper og gødningsopbevaringsanlæg.

BAT redegørelse for IE-brug

IE-husdyrbrug skal desuden redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, råvarer, energi og vand (godkendelsesbekendtgørelsen bilag 1 punkt C).

Der er i miljøkonsekvensrapporten, se kapitel E, redegjort for

- Management.
- Råvarer, foder.
- Energibesparende foranstaltninger.
- Vandbesparende foranstaltninger.

BAT-redegørelsen indgår i ansøgers miljøkonsekvensrapport som påkrævet for et IE-husdyrbrug. Haderslev Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til kommunens BAT niveau for en ejendom af pågældende størrelse.

Der gøres desuden opmærksom på BAT-reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42 - 51. Der står en liste over reglerne i denne godkendelses kapitel B i forlængelse af de stillede vilkår. Kravene skal opfyldes fra datoen for denne § 16 a IE-miljøgodkendelse.

Ressourceforbrug

Energi og vand

For at begrænse spild af ressourcer, stiller Haderslev Kommune vilkår om at registrere el- og vandforbruget og om at vedligeholde vandinstallationerne.

Desuden skal elinstallationerne og ventilationsanlæg efterses mindst hvert 5. år.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at minimere vandforbruget (§ 36 stk. 1, nr. 9).

Ansøger forventer et vandforbrug på 3.544 m³ vand om året. Vandforsyningen kommer fra ejendommens egen boring, som har en indvindingstilladelse til 8.850 m³, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt.

Det er planlagt, at der skal anvendes halmfyr til opvarmning af stalden. Det er oplyst, at der etableres et nyt halmfyr, som placeres mellem eksisterende bygninger og den nye kyllingestald.

Uheld

I godkendelsesbekendtgørelsen § 44 er der krav om Beredskabsplan og forebyggelse af uheld, her beskrives nøje, hvad planen skal indeholde. Der stilles derfor ikke vilkår i denne godkendelse om beredskabsplanens opbygning.

Kommunen vurderer, at den nødvendige reaktion ved uheld skal være lettilgængelig og genopfriskes jævnligt. Der stilles vilkår om tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan, idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

I § 44 står ikke, at planen skal være kendt af de ansatte, forefindes på ejendommen og revideres, så dette stilles som vilkår.

Ophør

Haderslev Kommune vurderer, at oprydning i forbindelse med ophør af produktionen minimerer risikoen for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr og er med til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Der stilles vilkår herom.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens Regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget er omfattet af IE-direktivet, og skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven.

Ansøger påregner en produktion med over 40.000 kyllinger ad gangen (stipladser). Herved skal der opfyldes en række krav til IE-husdyrbrug, som er oplistet i godkendelsesbekendtgørelsen (se kapitel B). Hvis produktionen senere kommer under grænsen på 40.000 kyllinger ad gangen, anses husdyrbruget for ophørt som IE-husdyrbrug, men skal dog stadig følge vilkårene i miljøgodkendelsen samt de generelle regler, som gælder for IE-brug, indtil der evt. søges og opnås en ny miljøgodkendelse.

For at kommunen kan være orienteret om driftsophøret, stilles der vilkår om at oplyse om driftsophør.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at undgå forureningsfare ved ophør (§ 36 stk. 1, nr. 12).

Egenkontrol

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I godkendelsen fastsættes derfor egenkontrollvilkår om at der skal være dokumentation for, at el- og vandforbrug registreres, fremvisning af kontrolrapport for elinstallationer og ventilationsanlæg samt vilkår for varmeveksler- og ventilationsanlægget. Egenkontrollvilkårene for varmeveksler- og ventilationsanlægget fremgår under indretning og drift.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at overvåge foranstaltningerne (§ 36 stk. 1, nr. 11).

Alternativer

Haderslev Kommune finder at den valgte placering af den nye kyllingestald sydøst for ejendommens andre bygninger får husdyrbruget til at fremstå som en samlet enhed. Den valgte placering betyder tillige, at krav til lugt og ammoniakemission bliver overholdt. Der er ikke fundet bedre placeringer, alternative placeringer nord og nordvest for det ansøgte ikke ligger i tilknytning til eksisterende bygninger eller ligger højere i landskabet.

Ingen godkendelse efter § 16a, altså 0-alternativet, vil betyde at der ikke kan etableres kyllingeproduktion på ejendommen.

Miljøkonsekvensvurdering

Ansøgers konsulent har som en del af ansøgningsmaterialet indsendt en Miljøkonsekvensrapport, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A, B, C, E og F (bekendtgørelse nr. 2256/2020). Ansøgers miljøkonsekvensrapport kan ses i kapitel E.

Haderslev Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har undersøgt de fremlagte oplysninger. Kommunen har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Haderslev Kommune har på denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, som ikke medfører væsentlige påvirkninger af omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik BAT, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

3) Samlet vurdering

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget.

Haderslev Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Haderslev Kommune har på denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene Husdyrbrugloven, Lov Bek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Såfremt det er relevant, skal der derfor f.eks. søges særskilt om byggetilladelse og nedsivning-/udledningstilladelse til aflledning af tagvand hos Haderslev Kommune.

I forbindelse med byggetilladelsen skal der også søges om ny adgangsvej ud til Nørskovgårdvej.

Ansøgning om ny vejadgang søges via <https://www.haderslev.dk/service/trafik-og-veje/veje/vejadgang-til-din-grund/>. Ansøgning skal vedlægges oplysning om vejens bredde samt kort over placering.

6) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet indenfor en frist på 6 år. Hvis miljøgodkendelsen herefter ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet.

7) Revurdering af miljøgodkendelsen

§ 16 a IE-miljøgodkendelser skal regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget i 2029.

8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af vilkårene for husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil 2029.

UDKAST

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, som er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår, men skal alligevel være opfyldt.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 213717 version 9 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

3. Husdyrbruget kan etablere ny kyllingestald, "Stald 1", på ca. 3.544 m² med produktionsareal på 3.400 m².

Staldens mål skal være max ca. 31,5 x 112,5 m og en kiphøjde på ca. 8,5 m. Staldens gavle orienteres nordvest og sydøst og stalden skal placeres som vist i bilag 1.

Stalden skal opføres i neutrale ikke-reflekterende jordfarver.
4. Den nye kyllingestalds sydøstlige del må være placeret med en afstand på ca. 10 m til Erlevvej og ca. 13,5 m til Nørskovgårdvej.
5. Den nye kyllingestald skal ligge minimum 30 m fra det kommende skel til nabomatrikel, matrikel 664, Marstrup, Hoptrup.
6. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1, og placeret som vist i bilag 1 samt med produktionsarealerne som angivet i bilag 2.

							Produktions-areal %
Ansøgt drift							
Stald 1	3544	Mekanisk ventilation	6 m	(#235191) Flexgruppe: Slagtekyllinger	0	3400	95,9

Tabel 1: Stalde og produktioner på ejendommen

7. Flexgruppen er defineret således:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Slagtekyllinger
Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger
Kyllinger, Økologiske

Tabel 2: Tilladte flexgrupper

8. Den nye kyllingestald skal etableres med varmeveksler og ventilatorer til intern fordeling af staldluft og varmevekslerluft.

Teknologi

9. Vilkår for varmeveksler og ventilatorer:

Der skal etableres en varmeveksler til traditionelle slagtekyllingestalde med en miljøeffekt på 30 % ammoniak reduktion jf. Teknologilisten.

Ventilationen til intern fordeling af staldluft og varmevekslerluft skal fordeles på afkast i kip og ventilatorer i begge gavle.

Varmeveksleren skal have en kapacitet på mindst 36.000 m³/time.

Anlægget med varmeveksler og ventilation skal leve op kapacitetskravene i jf. Teknologilistens MELT indstilling:

- Varmeveksleren skal levere mindst 0,6 m³ luft pr. time pr. kylling i stalden. Desuden mindst 0,3 m³ luft pr. time pr. kg kylling ved maksimal belægning i stalden.
- Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet kapacitet på mindst 1,3 m³ luft pr. time pr. kylling. Desuden mindst 0,65 m³ luft pr. time pr. kg kylling ved maksimal belægning i stalden.

Driftstiden skal være på mindst 70% af rotationstiden (dage). Anlægget skal være forsynet med et system, der kan registrere og logge varmevekslerens driftstimer.

Vedligeholdelse af varmeveksler- og ventilationsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt certificeret montør om kontrol og service af varmeveksler- og ventilationsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: Funktionssikring og kontrol af anlæggets ydelse.

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Registreringen fra log af driftstimer, logbog for driftsstop, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige serviceraapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Såfremt der vælges en varmeveksler, der ikke er fra Rokkedahl Energi og optaget på Teknologilisten, skal Haderslev Kommune underrettes og der fremlægges en udtalelse fra Miljøstyrelsen om den forventede ammoniakreduktionseffekt og dokumentation for effekten efter principperne for optagelse på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

10. Der kan opstilles en container på 20 m² til fast gødning. Gødningscontaineren skal stå på betongulv iht. til gældende Byggeblad for containere og være overdækket. Alternativt skal der være afløb til opsamlingsbeholder.
11. Gødningscontaineren skal være placeret ved den sydøstlige gavl af stalden, som vist i bilag 1.

12. Husdyrbruget skal anvende følgende opbevaringsanlæg; vist i tabel 3 og placeret som vist i bilag 1.

Lagernavn	Grundareal for lager (m ²)	Gødningstype for andel
Container	20	Fjerkræ

Tabel 3: Gødningsopbevaringsanlæg på ejendommen

13. Håndtering af gødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Eventuelt spild skal opsamles.

Øvrige anlæg og beplantning

14. Der kan etableres et forrum på ca. 35 m² (5 x 7 m) som en tilbygning på den nordvestlige gavl af stalden. Forrummet skal opføres i ikke reflekterende byggematerialer, der er afstemt med staldens farver og byggematerialer.
15. Der kan etableres tre siloer på beton med en højde på ca. 12 m på den sydlige side af stalden. Siloerne skal opføres i ikke reflekterende byggematerialer, der er afstemt med staldens farver og byggematerialer.
16. Der kan etableres et betonfundament til varmeveksleren på ca. 45,5 m² (3,5 x 13 m) på den sydlige side af stalden.
17. Der kan etableres en beholder på 60 m³ til vaskevand fra staldanlægget.
18. Der skal etableres afskærmende beplantning rundt om stalden med siloer og varmeveksleranlæg. Det vil sige nord, øst og syd for kyllingestalden, som vist på bilag 1. Beplantningen må ikke overskygge for trafikal oversigt og skal holdes på egen matrikel og etableres som et 3-rækket læhegn bestående af en blanding af lave og høje hjemmehørende plantearter.
19. Beplantningen skal etableres i førstkomende plantesæson efter at stalden er opført, og beplantningen skal vedligeholdes løbende.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)

Lugt

20. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
21. Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse med henblik på at begrænse lugtkilderne. Undersøgelsen skal drøftes med kommunen, og husdyrbruget skal gennemføre de nødvendige tiltag til reduktion af generne.

Støj

22. Bidraget fra ejendommen til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Tabel 3: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

23. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

24. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Fluer og skadedyr

25. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode leveduligheder for rotter.
26. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Reststoffer og affald

Døde dyr

27. Opbevaring af døde dyr må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

28. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af foder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til opsamlingsbeholder for gødningssaft eller vaskevand skal straks opsamles.
29. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gødning til drænsystemet.
30. Eventuel vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

31. Olie og diesel skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.
32. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
33. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Kemikalier og andre stoffer

34. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Ressourceforbrug

35. El- og vandforbrug skal registreres mindst en gang om året.
36. Sker der et markant større el- eller vandforbrug end oplyst, dvs. el- eller vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over normforbruget i kWh eller 3,544 m³ vand, skal der indenfor 3 mdr. fra sidste aflæsningsdag udarbejdes en handleplan, så el- eller vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
37. Der skal gennemføres kontrol af elinstallationer herunder ventilationsanlæggene af en autoriseret elinstallatør mindst hvert 5. år.
38. Der skal anvendes LED-belysning i stalden.
39. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Uheld

40. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte.

Ophør

41. Ophør af husdyrbruget eller permanent nedsættelse af dyreholdet til under stipladsgrænsen på 40.000 kyllinger eller til under 25 % af produktionsarealet skal meddeles til Haderslev Kommune.

42. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer. Ejendommen skal fremstå i miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Egenkontrol

43. Det årlige el- og vandforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
44. Kontrolrapport (mindst hvert 5. år) for elinstallationerne og ventilationsanlæggene skal kunne fremvises.
45. Egenkontrolvilkår for varmeveksler- og ventilationsanlægget fremgår under Indretning og drift.

UDKAST

Oplysning om krav til IE husdyrbrug i godkendelsesbekendtgørelsen

Udover ovenstående vilkår er der en række krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 2256/2020 med eventuelle senere ændringer), som skal opfyldes fra datoen for denne § 16 a IE-miljøgodkendelse. Disse krav stilles derfor ikke som vilkår. Kravene vises her til orientering:

- § 42: Udarbejde og overholde et miljøledelsessystem.
- § 43: Udarbejde oplæringsmateriale til personalet.
- § 44: Udarbejde en beredskabsplan, der også indeholder forebyggelse af uheld, kontrol og vedligeholdelse af gyllebeholdere, ventilationssystemer og andet maskinel.
- § 46: Nedsættelse af kvælstof i husdyrgødning. Nedsættelse af fosfor i husdyrgødning.
- § 47: Energieffektiv belysning.
- § 48: Reducere støvemissioner fra staldene.
- § 49: Underrette Haderslev Kommune ved manglende overholdelse.
- § 50: Årlig indberetning til Haderslev Kommune, med mindre der har været tilsyn.
- § 51: Ved ophør skal dette anmeldes til kommunen med en risikovurdering efter jordforureningsloven.

Vilkårene i kapitel B er bl.a. stillet ud fra kravene i godkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1:

- Nr. 8 spildevand – vilkår afsnit "Reststoffer og affald"
- Nr. 9 vandforbrug – vilkår afsnit "Ressourceforbrug"
- Nr. 10 tekniske foranstaltninger – vilkår afsnit "Indretning og drift"
- Nr. 11 overvågning – vilkår afsnit "Egenkontrol"
- Nr. 12 ophør – vilkår afsnit "Ophør"
- Nr. 13 farlige stoffer – vilkår afsnit "Reststoffer og affald"

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i perioden d. 27. april 2021 til d. 12. maj 2021 på Haderslev Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen (jf. husdyrbrugloven § 55 stk.3).

Der er kommet en enkelt henvendelse om et par opklarende spørgsmål samt et ønske om at få fremsendt udkast til miljøgodkendelse når det foreligger.

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse blev den 15 september 2021 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 55. stk. 4)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle beboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 539 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Haderslev Kommune har ikke modtaget andre høringssvar i høringsperioden.

Der indkom / der er ikke kommet høringssvar i høringsperioden.

Der indkom xxxx

Bemærkningerne har / har ikke givet anledning til xxxx

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den Klik eller tryk for at angive en dato.

Miljøgodkendelsen er offentliggjort på DMA.mst.dk den Klik eller tryk for at angive en dato.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger BB I/S, Nørbygårdvej 50, 6100 Haderslev
e-mail: jb@norbygaard.dk
- Person, der har sendt bemærkninger i forbindelse med høring

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Søhøjlandets Regnskabskontor, Niels Provstgård
e-mail: vhc@shlrk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. 1208 København K
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfld. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfld. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens **udløb den Klik eller tryk for at angive en dato...**

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det dog på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

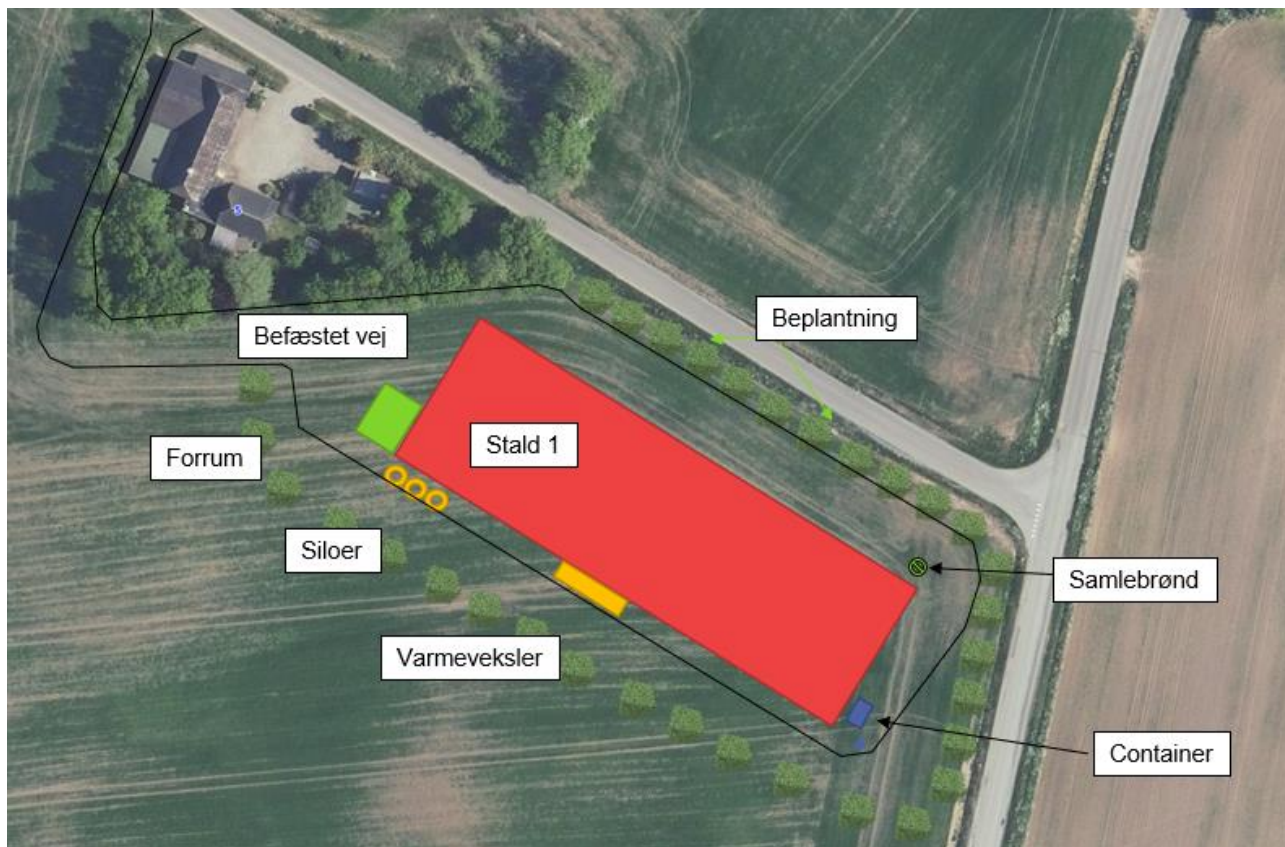
Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 91 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Martin Skovbo Hansen
Sagsbehandler
Haderslev Kommune

D. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Situationsplan med beplantning nord, øst og syd for bygningen.

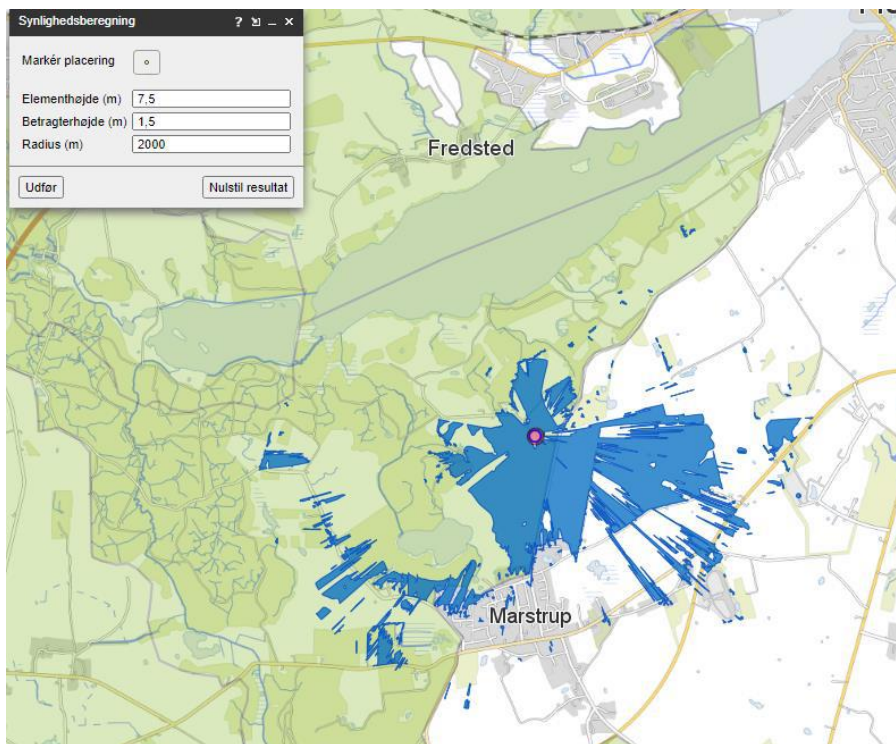

Oversigt fra ansøgning i husdyrgodkendelse.dk (beplantning mod syd fremgår ikke)

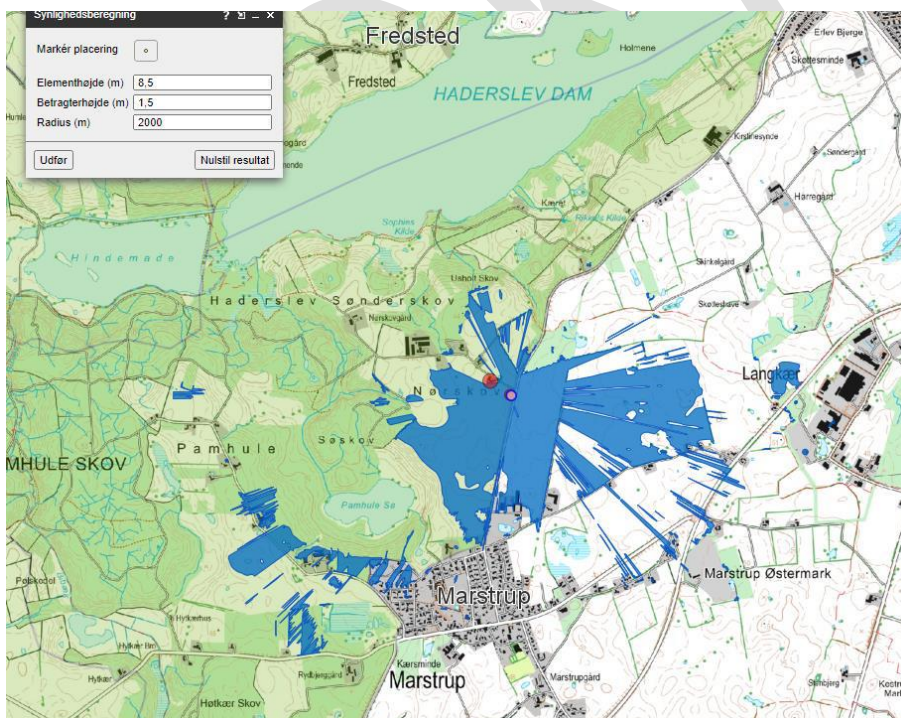
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift		Kildehøjde: 6 m	Ventilation: Mekanisk ventilation	Størrelse: 3544 m ²
Stald 1				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer				
(#235191) Slagtekyllinger BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit		Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Oprettet	Udgør: 3400 m ²
Samlet produktionsareal udgør		95.9 %		3400 m²

Bilag 3: Landskab - Synlighed og alternativ placering

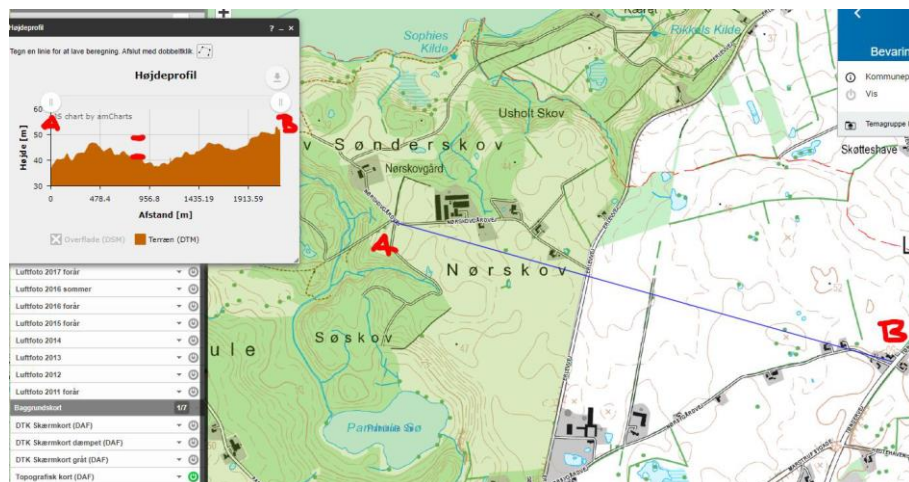
Nuværende synlighed fra eksisterende bygninger på Nørskovgårdvej 5

Synlighed af ny stald

Staldens placering i tværprofil

Vurdering

Den nye stald opføres i et område, hvor der er eksisterende bebyggelse langs Nørskovgårdvej. Stalden orienteres langs vejen og der beplantes omkring stald og siloer, hvorved anlægget får samme karakter som de øvrige.

I forhold til skoven vil der på grund af afstanden og den mellemliggende vej ikke ske påvirkning af flora og fauna i skovbrynet.

Da skoven ligger øst for Erlevvej og nord for Nørskovgårdvej vil indblikket til skoven ikke blive påvirket væsentligt af anlægget.

Som det fremgår af synlighedsberegningen vil der ikke ske en større ændring af det visuelle indtryk i området.

Stalden vurderes som en erhvervsmæssig nødvendig driftbygning. Dog skal skellet – som anført i ansøgningen – nedlægges.

Der er på ejendommen ikke bedre placeringer

A – ansøgt.

B – ligger ikke i tilknytning til de eksisterende bygninger og tættere på skoven.

C – ligger højere i landskabet.

D - ligger højere i landskabet og ligger ikke i tilknytning til de eksisterende bygninger og tættere på skoven NØ for.

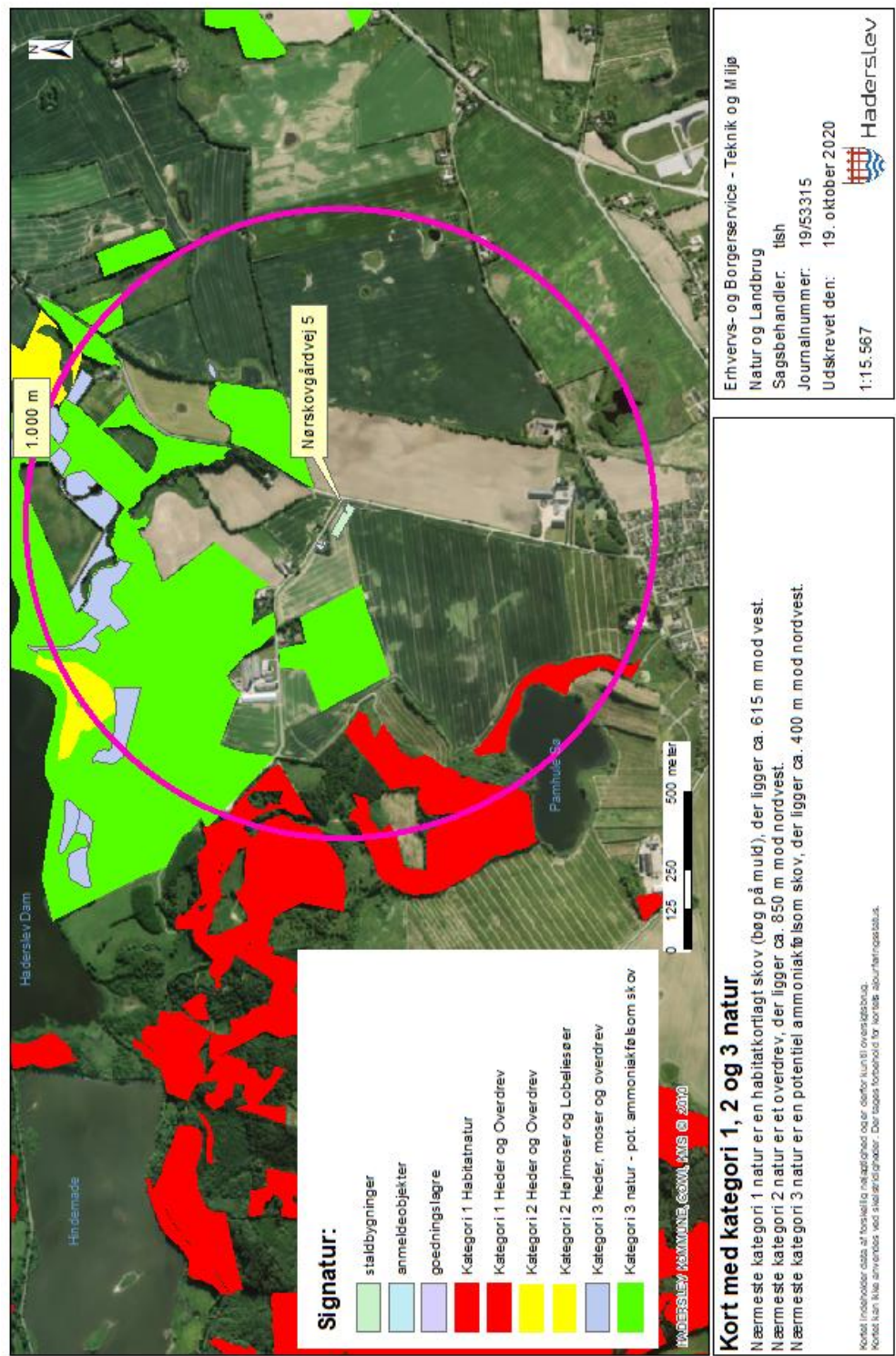
E - ligger ikke i tilknytning til de eksisterende bygninger på grunden og ligger højere i landskabet.

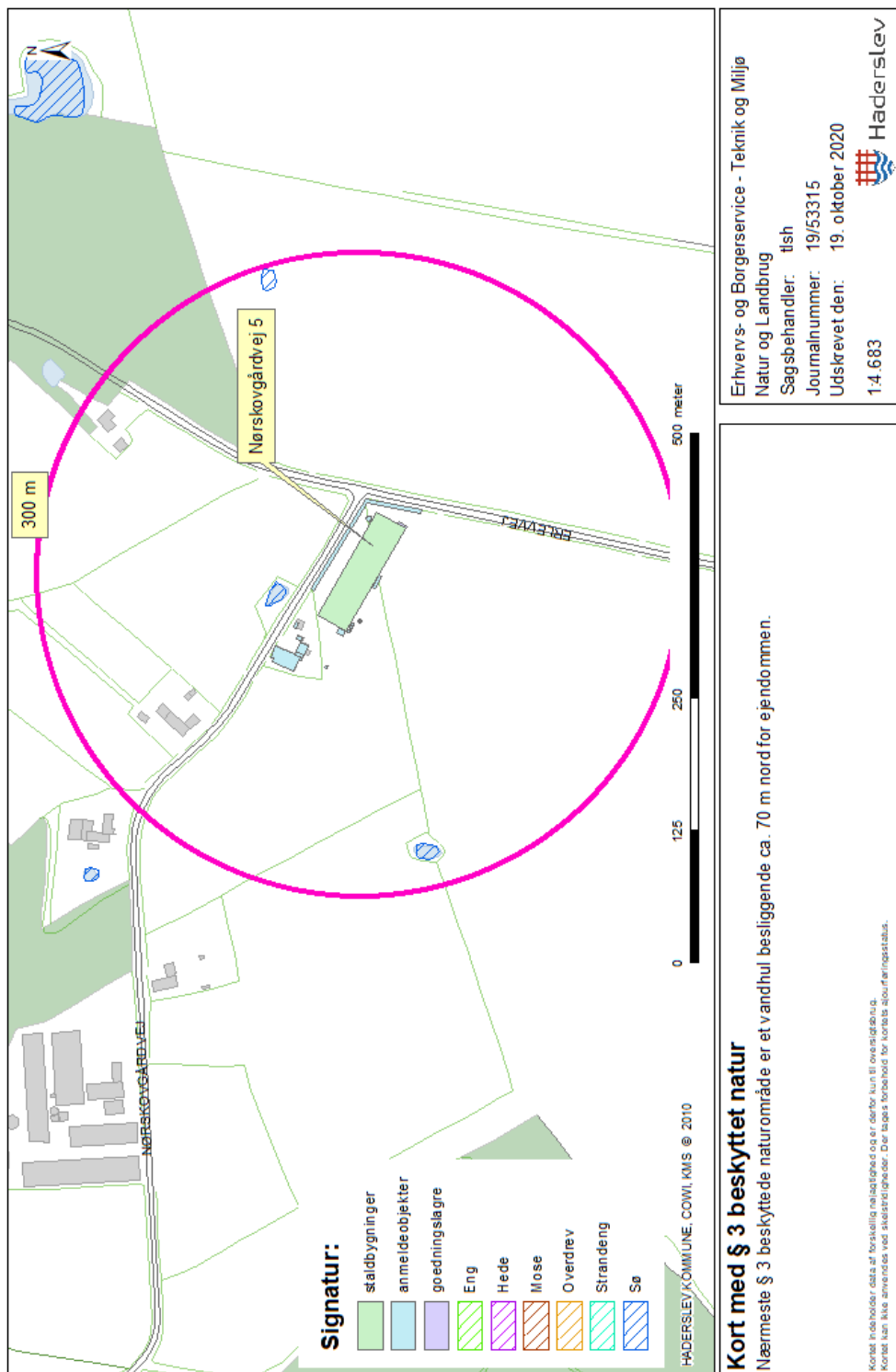
Konklusion

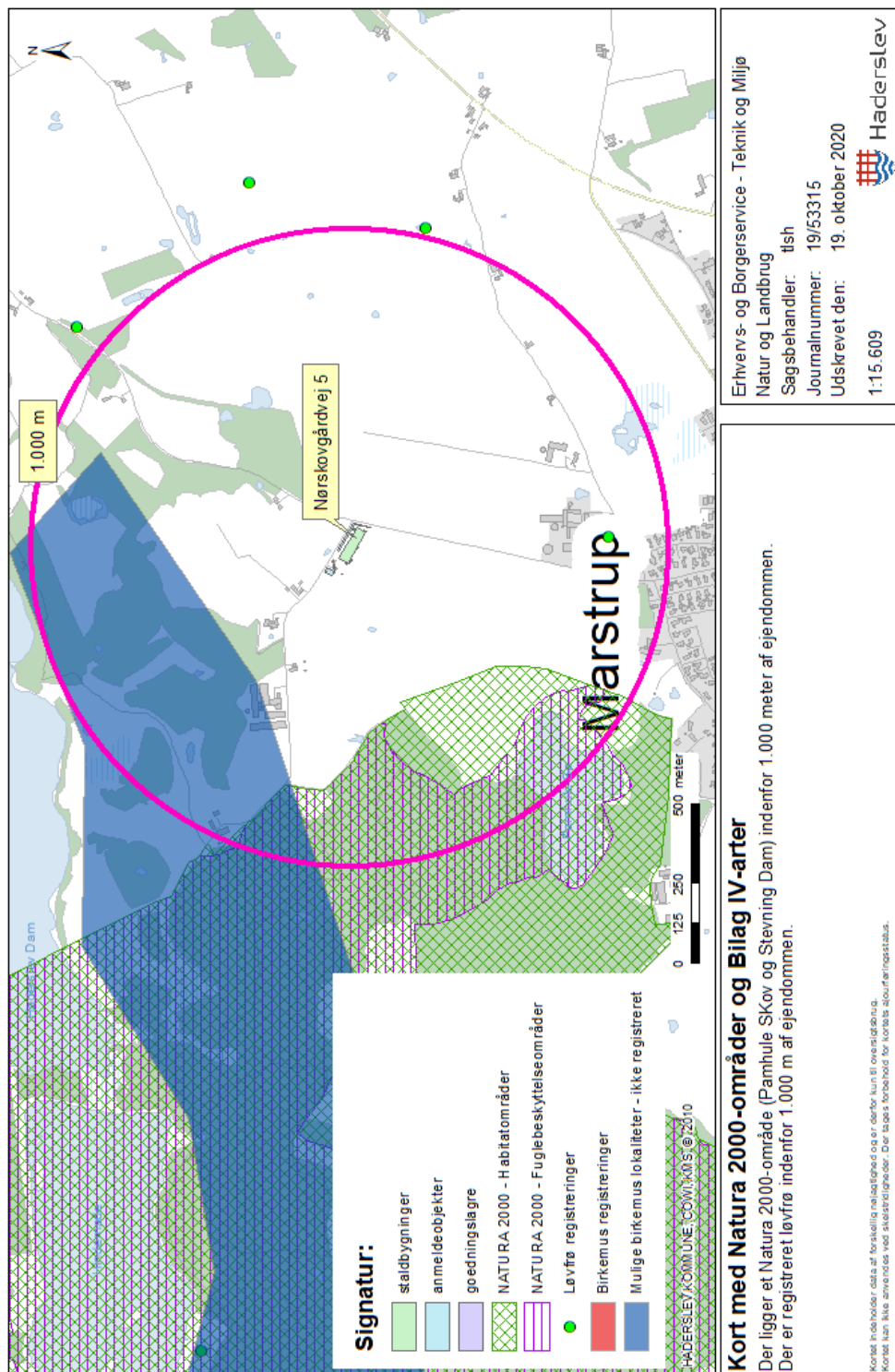
Med den ansøgte placering, orientering og afskærmende beplantning vil ejendommen ikke væsentlig ændre den visuelle oplevelse af landskabet og vil ikke være i strid med de hensyn der skal varetages efter Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om skovbyggelinjen.

Bilag 4: Natur, § 3 naturområder og bilag IV

Kort over kategori 1 natur ved anlæg

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2

Haderslev Kommune har gennemgået ansøgers miljøkonsekvensrapport version 9 (191107_vhc_210706_nep-miljøkonsekvensrapport) og har vurderet, at rapporten opfylder kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4. Det vurderes desuden, at rapporten indeholder beskrivelser og vurderinger svarende til kravene i bekendtgørelsens bilag 1, punkterne C, E og F.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Kravet om anvendelse af BAT vurderes at være overholdt, fordi kravene om emissionsgrænser for ammoniak og krav om begrænsning af anden forurening overholdes., jf. beskrivelse i miljøkonsekvensrapporten.

UDKAST

Miljøkonsekvensrapport

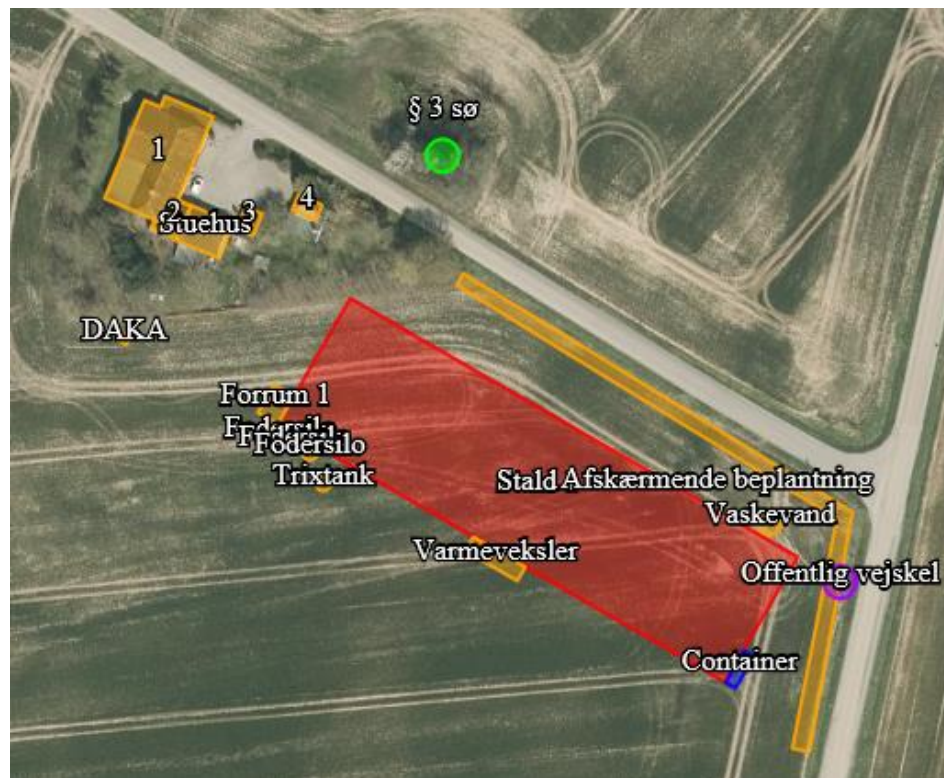
til § 16a, IE fjerkræ

**Nørskovgårdvej 5
6100 Haderslev**

Slagtekyllingeproduktion i nyt staldanlæg med varmeveksler

Skema 213711 i Husdyrgodkendelse.dk

1817 kg N/år – 3.400 m² produktionsareal

Ansøger og ejer	Datablad BB I/S Nørbygårdvej 50, 6100 Haderslev
Husdyrbrugets adresse	Nørskovgårdvej 5 6100 Haderslev
CVR-nummer	39416638
CHR-nummer	Der er pt. ingen husdyrproduktion
Kommune	Haderslev kommune
Ejendomsnummer	5100008267
Matrikel-nr.	264 – Marstrup, Hoptrup 298 – Marstrup, Hoptrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Der ingen anden husdyrproduktion
Biaktiviteter	Der er ingen biaktiviteter på ejendommen
Ansøgningsskema	213711
Konsulent (D3)	Søhøjlandets Regnskabskontor Cvr: 27350755 Vibeke H. Conradsen, Cand. Scient. 5210 7991
Ansøgning indsendt	15. november 2019
Revideret sidst	08. oktober 2020

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt, ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens (nr. 2256/2020) bilag 1, punkterne A, B, C, E og F på Nørskovgårdvej 5. Det ansøgte omfatter dyrehold i en ny stald til slagtekyllingeproduktion.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en udvidelse af produktionen. Miljøkonsekvensrapporten beskriver og vurderer det ansøgte forventede væsentlige indvirkninger på miljøet. Der er beskrevet de emner, som er fundet relevante for påvirkningerne fra det pågældende husdyrbrug. Rapporten beskriver også de virkemidler og driftsmæssige forhold, som ansøger har truffet for at undgå eller begrænse eventuelle virkninger. Miljøkonsekvensrapporten og ansøgningen indeholder de oplysninger, som ansøger skal give efter godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. A, B, C, E og F.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	8
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	10
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	11
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	11
3.4.1 Generelle afstandskrav	13
3.5 Ammoniakemission	14
3.5.1 Naturpunkter	15
3.6 Lugtemission	17
3.6.1 Kumulation til naboer	18
3.7 Øvrige emissioner og gener	18
3.7.1 Støj	18
3.7.2 Støv	18
3.7.3 Lys	18
3.7.4 Skadedyr	19
3.7.5 Transporter	19
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	20
3.8.1 Døde dyr	20
3.8.2 Affald	20
3.8.3 Olie- og kemikalier	20
3.8.4 Energiforbrug	20
3.8.5 Vandforbrug	21
3.9 BAT-Ammoniakemission	21
3.10 Grænseoverskridende virkninger	22
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	22
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	22
4.2 Begrænsning af ammoniakemission	22
4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	23

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	23
4.5	<i>Støjgener</i>	24
4.6	<i>Støvgener</i>	24
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	24
4.8	<i>Skadedyr</i>	24
4.9	<i>Transporter</i>	25
4.10	<i>Energi</i>	25
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	25
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	25
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	26
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	26
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	27
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	27
5.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	27
5.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	27
5.2.1	<i>BAT-Energi</i>	27
5.2.2	<i>BAT-Vand</i>	27
5.2.3	<i>Management</i>	28
6.	Konklusion	28

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en nyetablering af slagtekyllingeproduktion på Nørskovgårdvej 5 og en placering af en ny slagtekyllingestald på 3.400 m² sydøst for eksisterende bygningssæt. I forbindelse med optimering af projektet er en alternativ placering undersøgt, og det er konkluderet, at udnyttelsen af det samlede anlæg udnyttes bedst ved den valgte placering.

Denne rapport er opdelt i seks kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Der er tale om en nyetablering af slagtekyllingeproduktion i en ny stald. Sydøst for eksisterende bygningsmasse anlægges den nye stald på 3.400 m² produktionsareal til konventionel slagtekyllingeproduktion.

For at produktionen er interessant for et af de to Danske pakkerier, er en årlig produktion af ca. 490.000 kyllinger nødvendig. Denne ejendom ligger dog godt i forhold til vejnet og derfor er en ny produktion interessant her. Indsætninger og slagtninger skal tilpasses de øvrige producenter og slagteriets behov for kyllinger til rette tid.

Stalden skal være af en størrelse med en omsætning så det er muligt at anvende og udnytte nyeste teknologi. Det skal også være de nødvendige tonnager på foder mm for at der kan forhandles attraktive kontrakter med foderleverandører.

Driftsmæssig er det også nødvendig med en vis størrelse for at kunne beskæftige en medarbejder, og være en interessant arbejdsplads.

Samlet set er denne stald derfor erhvervsmæssig nødvendig.

Produktionen søges som flex gruppe slagtekyllinger, og vil derfor omfatte alle aldre og slagtevægte fra det ansøgte produktionsareal. Derfor sikres høj fleksibilitet, i forhold til produktionstilpasning til f.eks. langsomvoksende racer. Det bliver måske en udbredt type kylling. Flexibiliteten rækker også ud til, at det i fremtiden bliver normalt at indsætte det næsten færdige udrugede æg i stalden. Kyllingerne udklækkes i den stald de skal vokse op i, dermed får de adgang til foder og vand tidligere.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen (Husdyrgodkendelse):

- Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger
- Kyllinger, Økologiske

Ansøgningen tager udgangspunkt i worse case blandt disse produktioner, og beskriver derfor det værst tænkelige scenarie i forhold til omgivende beboere og natur.

Der benyttes container til den faste gødning. Containeren står ikke fast på ejendommen, da gødningen efter hvert hold køres væk.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Ejendommen ligger i et landbrugsområde med spredt beplantning og spredt bebyggelse.

Alle ejendommens bygninger ligger tæt samlet, på sydsiden af Nørskovgårdvej. Den ansøgte stald placeres ligeledes syd for Nørskovgårdvej.

Påvirkning af natur

Samlet øges ammoniakudledningen med 1.817 kg N-ammoniak.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der anvendes bedste staldsystem til kyllingeproduktion, dybstrøelse og fastgulv. BAT-teknologien, varmeveksler er benyttet til reduktion af ammoniak.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger.

Natur

Gødningen fra staldene fjernes direkte og afsættes til biogasanlæg.

Lugt

Ved at renholde produktionsområdet minimeres lugtgenerne, ligeledes er oplagringen af gødning reduceret til et minimum. Gødningen afhentes og omsættes i et biogasanlæg.

Energi

Der anvendes varmeveksler på den nye stald. Dette mindsker energiforbruget betydeligt.

Vandforbrug

Der anvendes vandtryksregulering på alle drikkenipler. Dette reducerer vandspildet i stalden.

Landskab

Den nye stald opføres i nær tilknytning til ejendommens eksisterende bygningsmasse. Farvevalget afstemmes med de eksisterende bygninger således ejendommen fremstår som en helhed.

På situationsplanen er vist skærmende beplantning langs indkørslen til ejendommen og Nørskovgårdvej. Mod syd er der ligeledes beplantning som vil sløre stalde og fodersiloer. Beplantningen vil bestå af hjemmehørende arter for området.

Der etableres en fælles adgangsvej fra Nørskovgårdvej til den nye stald.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Alternativer

Alternativ placering

Placeringen af stalden sydøst for ejendommens andre bygninger er valgt, dels pga. nabobeboelser mod nord/nordvest, men også for at hele husdyrbruget skal fremstå som én enhed. Ejendommen råder også over matriklen nord for Nørskovgårdvej. En placering på denne matrikel er valgt fra netop af hensynet til, at husdyrbruget skal synes som en samlet enhed.

Retningen af staldene har været diskuteret, men grundet det skrånende terræn, giver en placering, hvor gavlene vender mod nordvest/sydøst mest mening, idet der ikke skal terrænreguleres i samme grad som en nord/syd placering.

Teknologi

Der anvendes varmeveksler til reduktion af energiforbrug og ammoniakfordampning. Varmeveksleren giver en 30 % reduktion i ammoniakemissionen fra stalden.

Ophør

Ved ophør af produktionen rengøres stalden inkl. gødningsfaciliteter. Fodersiloer tømmes og rengøres. Servicerum rengøres ligeledes.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

3.1 Indretning og drift af anlægget

Den nye stald er placeret på den sydlige side af Nørskovgårdvej, sydøst for eksisterende bygninger. Der er ca. 20 m fra nærmeste bygning til nærmeste staldhjørne. Der er ca. 29 m til stuehuset. Til stalden er opført fodersiloer til pelleteret færdig-foder. Derudover er servicerummet (forrum) med mandskabsfaciliteter og foderanlæg. Servicedelen er placeret på vestsiden af stalden, og fodersiloer, trixtank og varmeveksler er placeret på staldens sydside. Beholder til opsamling af vaskevand er placeret på nordsiden. Gødning tages ud af staldene ved holdskifte, ca. 8 gange om året. Gødningen tages ud af den østlige gavl via en port. Gødningen læsses direkte på lastbiler der herefter transporterer til biogasanlæg. Der forefindes ikke stationære gødningslagre ved kyllingestalden

Drift af kyllingeproduktion

Produktionen sker i holddrift, på gulv med strøelse. Dyrene er daggamle ved indsætning i stalden. Produktionsperioden er ca. 35-40 dage. Mellem hvert hold er der en rengøringsperiode på 3-7 dage. Således er en produktionsperiode ca. 6 uger. Gødningen fjernes kun ved holdskifte. Der indsættes ca. 60.500 kyllinger i hver rotation afhængig af slagtealder og slagtevægt. Produktionen er søgt som flexgruppe, hvilket giver mulighed for produktion af alle aldre og slutvægte for kyllingerne. Det sikrer at der kan produceres den vare som efterspørges og at dyrevelfærd i form af langsomvoksende kyllinger kan produceres her. Den maksimale årlige produktion anslås til 490.000 kyllinger.

Ved hvert holdskifte rengøres stalden, der tildeles strøelse over hele gulvet. Dernæst tilsættes varme, hvorved stalden udtørres og opnår 35 °C varme forud for næste hold kyllinger.

Under den daglige gennemgang af stalden indsamles evt. døde dyr, disse opbevares i plastcontainere indtil afhentning af DAKA.

Foder og vandsystemer kontrolleres for defekter og evt. lækager.

Ventilation

Der benyttes undertryksventilation i stalden. Der etableres afkast i kip og i begge gavle. Der er en beregnet, maksimal ventilationskapacitet behov på 510.000 M³/time (150 m³/m²/time). Ventilationen er fordelt med 12 afkast i kip a 20.000 m³/time og 8 gavl-ventilatorer á 40.000 M³/time i de to gavle.

Varmeveksleren

Varmeveksleren har en kapacitet på 36.000 m³/time. Varmerveksleren er produceret ved Rokkedal Energi (den er optaget på teknologilisten) eller tilsvarende teknologi. Driften af varmeveksleren er begrænset til den periode hvor kyllingernes ventilationsbehov ikke overstiger 0,6 m³/kylling pr time. I den periode er der mulighed for at genanvende varmen. Ved makskapacitet af ventilationsanlægget, i sidste del af produktionsperioden, er der udelukkende behov for at fjerne varme fra stalden. Ifølge vækstkurver vil driftstiden derfor ifølge teknologibladet ophøre ca. dag 21. (tidspunkt for et ventilationsbehov på mere end 0,6 m³/kylling/time og ingen behov for varme). Der er kørt forsøg med 32 dages kyllinger. Det svarer til en driftstid på ca. til 65-70 % af produktionsperioden.

Hvis der vælges en varmeveksler fra en anden leverandør, skal det kunne dokumenteres at effekten i form af varmegenvinding er den samme som for Rokkedal Energi type: Agro Clima Unit (ACU) Clima+ 200, type 1,0 - 2.5, Varmerveksler til fjerkræstalde.

Nudrift

Der er i dag ingen husdyrproduktion på ejendommen. Tabel 1 beskriver antal kvm. i nudrift, ansøgt og 8 års drift.

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift 2010	Nudrift Kap. 5	Ansøgt 2019
1. Stald 1	Slagtekyllingeproduktion, konventionel	0	0	3.400
Samlet		0	0	3.400

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Der er ingen opbevaringslagre på ejendommen – hverken til fast eller flydende husdyrgødning. Den fremtidige producerede husdyrgødning består af fast gødning, der fjernes ved hvert holdskifte, som beskrevet tidligere.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Den ansøgte stald har dimensionerne, 31,5 x 112,5 m (udvendige mål) svarende til 3.400 m². der forventes 0,5 m sokkel inkl. truck-værn i både gavl og sider. Forrummet er på ca. 5 x 7 m. Taget på staldene bliver med 22 graders hældning og en kiphøjde på 8,5 m. Stalden bygges i neutrale ikke-reflekterende jordfarver. Der anlægges en 60 m³ beholder til vaskevand. Vaskevandet flyttes til gylletankene på Nørbygårdvej 50, som også ejes af ansøger, eller udspreddes på udbringningsarealer.

Der anlægges en fælles tilkørsel til anlægget fra Nørskovgårdvej.

Der anlægges et befæstet areal i gavlerne af stalden, således at større køretøjer lettere kan komme til og fra. På den nordlige side ud mod Nørskovgårdvej etableres der ligeledes en kørevej, så vaskevand og gødning kan afhentes.

Tagvand ledes til faskine og nedsives syd for stalden. Overfladevand fra befæstede arealer og vej nedsives diffust langs kanterne af det befæstede. Ved behov etableres dræn med forbindelse til faskine på arealerne syd for stald og køreveje.

Der opstilles en varmeveksler. Varmeveksleren placeres på et betonfundament på 3,5 x 13 m. Der tilsluttes afledning til vasketank.

Der opstilles 3 fodersiloer ved stalden, placeret på beton. Højde 12 m. Kapacitet ca. 40 tons.

Terræn

Stald 1: Stalden opføres i kote 41,5 til 42,5.

Der er i ansøgningsskema 213711 vedhæftet en situationsplan over projektet.

Vurdering

Stalden ligger i forbindelse med eksisterende bygninger på ejendommen. Den valgte placering er begrundet med overholdelse af ammoniak- og lugtemission til beskyttet natur og naboer. Der etableres et 3-rækket læhegn rundt om stalden.

Beplantningen vil bestå af hjemmehørende arter.

Beplantning gør den landskabelige påvirkning fra stalden minimal.

Det vurderes, at der er foretaget de nødvendige foranstaltninger til at minimere eventuelle gener fra husdyrbruget.

Gødningsopbevaring og håndtering

Dybstrøelsen fjernes ved holdskifte af dyr, samtidig med rengøring af staldanlægget. Dybstrøelsen leveres til biogasanlæg i lukket container eller til 3. mand.

Containeren er placeret på støbt underlag.

Vurdering

Håndtering af dybstrøelse indebærer lav risiko for uheld. Evt. spild kan enkelopsamles. Læsning sker på fast underlag. Gødningshåndteringen kan ske med et minimum af gener.

Det vurderes, at gødningshåndtering og -opbevaring kan forgå uden at påvirke omgivelserne væsentligt.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre driftsenheder. Denne ejendom er eneste produktion med slagtekyllinger.

Ansøger har desuden tre ejendomme med slagtesvin:

- Nørbygårdvej 50
- Nørbygårdvej 40
- P. Hansensvej 5

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Ejer af Nørskovgårdvej 5, ejer også ejendommen på Nørbygårdvej 50. Staldene opføres delvist på matrikel 264 – Marstrup, Hoptrup og 664 – Marstrup, Hoptrup, hvoraf matrikel 664 – Marstrup, Hoptrup tilhører Nørbygårdvej 50. Der vil i forbindelse med etableringen af stalden ske en sammenmatrikulering af et stykke af matriklen, således, at stalden kommer til at ligge på matrikel 264 – Marstrup, Hoptrup. Sammenlægningen sættes i gang, når miljøgodkendelsen foreligger. Ansøger er opmærksom på, at den ansøgte stald skal ligge 30 m fra det nye skel.

Stalden kommer til at ligge sydøst for de eksisterende bygninger.

Placeringen af den ansøgte stald ligger udenfor, sø-, å-, og kirkebyggelinjer. Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger indenfor projektområdet. Den ansøgte stald ligger indenfor skovbyggelinjer. Ud fra luftfoto fra Danmarks Arealinformation er de områder med registreret fredskov, som giver skovbyggelinjen, ikke længere med træer. Det ene område har været dyrket siden 1945, og det andet er beplantet i 1999 (se bilag 1). Der er således ikke tale om gammel skov.

Bilag 1: kort over fredskov nær ejendommen.

Landskab

Den østlige del af Trekantområdet, hvori det ansøgte placeres, er karakteriseret af et stærkt kuperet randmorænelandskab, der er gennemskåret af dybe fjord- og ådale. Ifølge Kommuneplan 2017 for Haderslev Kommune er balancen i det åbne land mellem landbrug og natur i højsædet. Kommuneplanen udstikker retningslinjer for forsat mulighed for udvikling for erhvervslivet herunder landbruget og bevarelse og udvidelse af naturområder.

Det ansøgte er beliggende i et særligt værdifuldt landbrugsområde. Området bærer præg af landbrugsdrift med både planteavl og husdyrhold.

Nærmeste fortidsminde med fredningszone er en dæmning, beliggende i Usholt Skov, ca. 800 m nord nordvest for ansøgte stald.

Nærmeste kulturarvsareal, Hammelev Tunneldal er beliggende ca. 2,5 km nordvest fra projektområdet.

Vurdering

Området er velegnet til opførsel af staldanlæg, idet projektområdet er beliggende indenfor særligt værdifulde landbrugsområder. Kulturarvsarealer, herunder fortidsminder mm. er alle mere end 0,8 km fra projektområdet. Projektområdet ligger uden for alle beskyttelseszoner på nær skovbyggelinjer. Da det ene fredskovområde er anlagt i 1999, vurderes det at ammoniakpåvirkningen vil være af begrænset omfang. Da ejendommen er et landbrug, og stalden kommer til at ligge i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygningsmasse, kan det ansøgte tillades indenfor skovbyggelinjen.

Placering af den ansøgte stald

Projektområdet er let skrånende – ca. 2 meter fra nord (kote 40,5) mod syd (kote 42,5). Placeringen, med gavle vendende nordvest-sydøst, er valgt for at undgå at terrænregulere for meget. Der etableres en ny adgangsvej fra Nørskovgårdvej, hvor den tunge trafik til husdyrbruget ledes til.

Indpasning i landskabet.

Området er præget af husdyrbrug og planteavl, så stalden vil blende fint ind i landskabet. Højden på stalden bliver ca. 8,5 m og fodersiloerne ca. 12 m.

Beplantning

På situationsplan er vist skærmende beplantning. Hele vejen rundt om stalden vil der blive etableret et 3-rækket læbælte kun afbrudt af den nye adgangsvej.

Beplantningen vil bestå af hjemmehørende arter.

Vurdering

Den valgte placering giver mulighed for en symmetri i bygningsanlægget. Med en beplantning rundt om stalden, skærmes indsynet til denne, og byggeriet vil ikke give anledning til forøgede landskabelige gener. Det vurderes, at den valgte placering tilgodeser de landskabelige værdier i området.

Bygningsmasse

Den ansøgte stald har dimensionerne 31,5 x 112,5 m (udvendige mål) og 35 m² til servicebygning. Taget bliver med 22 graders hældning og en kiphøjde på 8,5 m. Desuden er der ansøgt om opstilling af nødvendige fodersiloer samt opsamlingsstank til vaskevand og procesvand.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskravene i husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 er beskrevet i nedenstående tabel. Alle kravene er overholdt, undtagen for offentlig vej. Det gælder både Erlevvej og Nørskovgårdvej. Det etableres beplantning og der søges dispensation for afstandskrav.

Nabo med landbrugspligt – Nørskovgårdvej 8

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	1	89	-
Staldbygning	Stald 1	151	- 50 m
Gødningslager	Container	263	- 50 m

Nabo uden landbrugspligt – Nørskovgårdvej 12

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	1	209	-
Staldbygning	Stald 1	270	- 50 m
Gødningslager	Container	263	- 50 m

Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	4	327	- 15 m
Staldbygning	Stald 1	325	- 15 m
Gødningslager	Container	347	- 15 m

Sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	4	23	- 15 m
Staldbygning	Stald 1	38	- 15 m
Gødningslager	Container	124	- 15 m

Off. vej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	1	3 (Nørskovgårdvej)	- 15 m

Staldbygning	Stald 1	10 m (Erlevvej) 13,5 m (Nørskovgårdvej)	- 15 m
Gødningslager	Container	20	- 15 m

Der skal søges om dispensation for afstand til offentlig vej. Der bliver etableret beplantning mellem stald og vej. Staldanlæg placeres som angivet for at minimere lugtgener til naboer.

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	2	0	-
Staldbygning	Stald 1	28	- 15 m
Gødningslager	Container	141	- 15 m

Marstrup vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	4	1.454	-
Staldbygning	Stald 1	1.354	- 25 m
Gødningslager	Container	1.355	- 25 m

Vandboring, Nørskovgårdvej 5 (151.1301) - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	1	6	-
Staldbygning	Stald 1	40	- 25 m
Gødningslager	Container	154	- 25 m

Vurdering

Driftsbygning 1 ligger 3,2 meter fra Nørskovgårdvej.

De resterende bygninger og lagre overholder afstandskravene med stor margin. Det vurderes, at der ikke vil opstå gener på baggrund af de ovenstående afstande.

3.5 Ammoniakemission

Ammoniak

Som ansøgt situation er 3.400 m² produktionsareal inkl. gødningsopbevaring. I nu-drift og 8 årsdrift er angivet 0 m² produktionsareal, idet der er tale om en nyetablering af slagtekyllingeproduktion.

Der er en samlet ammoniak emission på 1.817,2 Kg NH₃-N pr. år. Udvidelsen øger udledningen med 1.817,2 kg NH₃-N. Der er medregnet emission fra stald og lager.

Der er beregnet belastning på kategori 1,2,3 natur og derudover særlig værdifuld natur angivet i kommuneplanen 2017.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Der er beregnet belastning til de to nærmeste naturområder indenfor Natura 2000 udpegninger. Begge naturpunkter er beliggende i Natura 2000 Habitatområde og Fuglebeskyttelsesområde.

-Natura 2000-område, lokations ID SAC81. Pamhule Skov og Stevning Dam.

Naturpunktet "kat 1 skov" er nærmest ejendommen med en afstand på 648 m.

Der er der en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Der er kumulation fra to andre husdyrproduktion, Nørskovgårdvej 18 og Nørbygårdvej 50.

Naturpunktet "kat 1 overdrev" ligger i en afstand af 717 m.

Der er der en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Vurdering

For kategori 1 natur må der maksimalt være en totaldeposition på 0,4 og 0,2 kg N/ha/år ved kumulation med hhv. 1 og mere end 1 husdyrbrug. I dette projekt er det husdyrbrug med en emission på mellem 1.500 og 5.000 kg NH₃-N/år der udløser kumulationen. Med en beregnet belastning på 0,2 kg N/ha/år og 0,0 kg N/ha/år for de to kategori 1 naturområder overholder det ansøgte afskæringskriterierne.

Kategori 2-natur

Der er beregnet belastning på de to nærmeste kategori 2 naturområder.

-Kat 2 overdrev NV, beliggende 850 m nordvest for projektområdet.

For området er der totaldepositionen 0,0 kg N/ha/år.

-Kat 2 overdrev NØ, beliggende 928 m nordøst for projektområdet.

For området er der totaldepositionen 0,1 kg N/ha/år.

Vurdering

Med en beregnet belastning på mindre end 1,0 kg N/ha/år, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt. Det vurderes, at det ansøgte overholder afskæringskriteriet for kategori 2 natur.

Kategori 3 natur

Der er beregnet belastning til de nærmeste omkringliggende kategori 3 natur.

Mod syd:

Der er ingen Kat 3 områder indenfor 1000 m udover nogle små søer. Nærmeste kat 3 natur er et § 3 overdrev.

§3 overdrev: ca. 2,3 km syd for projektområdet. Der er en merbelastning på 0,0kg

Vurdering

Med en merbelastning på mindre et 1,0 kg/ha/år, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt.

Mod vest:

Der er nogle § 3 engområder mod vest, men da disse ligger længere væk end nærmeste kat 1 natur, findes det ikke relevant at beregne til disse.

Vurdering

Det vurderes, at det ikke er relevant at beregne til § 3 områderne vest for projektområdet, idet der er beregnet til et kat 1 område tættere på. Kategori 1 natur har et højere beskyttelsesniveau end kategori 3 natur, og da beskyttelsesniveauet er overholdt for kat 1 naturen, vurderes det også at være overholdt for kat 3.

Mod øst:

Der er ingen Kat 3 områder indenfor 1000 m udover nogle små søer.

Fredskov: ca. 1.450 m vest for projektområdet. Der er en merbelastning på 0,1 kg

Vurdering

Med en merbelastning mindre et 1,0 kg/ha/år, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt.

Mod Nord:

Fredskov NV ca. 400 m nordvest for projektområdet

Der er en merbelastning på 0,4 kg N/ha/år.

Fredskov NØ ca. 225 m nordøst for projektområdet.

Der er en merbelastning på 2,3 kg N/ha/år.

§3 mose NØ ca. 612 m nordøst for projektområdet.

Der er en merbelastning på 0,2 kg N/ha/år.

§3 overdrev N ca. 726 m nord for projektområdet.

Der er en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år.

§3 mose N ca. 694 m nord for projektområdet.

Der er en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år.

Vurdering

Med en merbelastning på mindre end 1,0 kg/ha/år på KAT 3 naturområderne, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29. Fredskov NØ er registreret som en potentiel ammoniakfølsom skov (gammel skov), og har en merbelastning på over 1,0 kg N/ha/år, og det skal derfor vurderes om det ansøgte kan gennemføres uden at påvirke skoven negativt. Der er ikke tale om gammel skovjordsbund, idet skoven er etableret ifølge luftfoto i 1999. På luftfotoet ses det også tydeligt, at området bærer præg af plantage, idet skoven ikke er

groet frem af sig selv. Det vurderes på denne baggrund, at påvirkningen fra det ansøgte ikke vil have en negativ effekt på skovområdet.

3.6 Lugtemission

Påvirkning af lugt er beregnet i husdyrgodkendelse.dk

Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Nørskovgårdvej 12 og 15.

Afskæringskriteriet er overholdt.

Nærmeste samlet bebyggelse er Knagsledvej 14. Afskæringskriteriet er overholdt

Nærmeste byzone er Marstrup, Hoptrup (17.10.BO.01) som i kommunalplan er udpeget til fremtidig byzone. Afskæringskriteriet er overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nørskovgårdvej 12	0	NY	185,9	185,9	328,4	Ja
 Nørskovgårdvej 15	1	NY	185,9	204,5	410,9	Ja
 Knagsledvej 14	0	NY	409,6	409,6	4194,4	Ja
 Ustrup	0	NY	409,6	409,6	4209,6	Ja
 Fremtidig byzone	1	NY	550,6	575,4	889,4	Ja
 Marstrup, Hoptrup	2	NY	550,6	627,7	1049,6	Ja
 Marstrup, Hoptrup	1	NY	550,6	575,4	888,9	Ja

Konsekvenszone: 539 m

Figur 2. Samlet resultat af lugtberegningen.

Vurdering

Geneafstandene er overholdt, det vurderes at der ikke vil opstå lugtgener som følge af etableringen.

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er fundet kumulation i forhold til nærmeste byzone. Der er en emission på mere end 750 kg N-NH₃ fra Nørbygårdvej 50 (ejet af ansøger) og Nørbygårdvej 40 (som drives af ansøger). Produktionerne ligger mindre end 300 m fra byzone. Der er derfor 2 husdyrbrug i kumulation.

3.7 Øvrige emissioner og gener

3.7.1 Støj

Støj fra produktionen kan fremkomme fra forskellige kilder. Ventilationen er primært mekanisk ventilation. Der bliver opsat ventilatorer i kip og i hver gavlende. Der er en minimumskapacitet på 160 m³/time/m² staldgulv.

Til stalden bliver der etableret en varmeveksler. Varmeveksleren benyttes når ventilationsbehovet er lille. Herved opnås der en varmegevinst samtidig med der udføres ventilation. Er der stort ventilationsbehov (fjernelse af varme) benyttes varmeveksleren ikke.

Støj fra aflæsning af foder. Ca. 55 læs/år

Vurdering

Slagtekyllingeproduktion er en produktion uden store støjkloder. Der er betydelig afstand til naboer, både med og uden landbrugspligt, hhv. 151 m og 270 m. Det vurderes, at produktionen ikke giver anledning til støjgener.

3.7.2 Støv

Støv

Kilder til støv, er støv i ventilationsafkast og støv i forbindelse med aflæsning af foder. Ventilationen udformes så støvet afsættes i nærheden af staldanlægget. Der forbruges ca. 1.655 tons foder pr. år. Ca. 55 læs foder/år. Der anvendes støv-cyklon på fodersiloerne.

Vurdering

Slagtekyllingeproduktion er en produktion uden store støvkloder. Der er betydelig afstand til naboer, både med og uden landbrugspligt, som er tilstrækkelig til, at der ikke er nedfald. Det vurderes, at produktionen ikke giver anledning til støvgener.

3.7.3 Lys

Belysningen sikre ordentlige arbejdsforhold for medarbejderne. Der anvendes LED-lamper for at mindske energiforbruget.

Der er ikke lyspåvirkning fra staldanlægget, da der ingen vinduer eller andre direkte åbninger er. Lamperne er rettet nedad, således fjernpåvirkningen mindskes.

Vurdering

Omfanget af belysning vurderes til ikke at give gene til omkringliggende beboelser, idet lysmængden til omgivelserne er begrænsede. Omfanget er også afstemt med produktionsomfanget.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler.

Der er aftale med et godkendt skadedyrsfirma vedr. tilsyn med ejendommen.

3.7.5 Transporter

Transport

Transport til ejendommen sker via Nørskovgårdvej af anlagt indkørsel i forbindelse med projektet. Herfra er der gode trafikale forhold via Erlevvej til det overordnede vejsystem.

Foder, indsætning og afhentning af kyllinger, DAKA og medarbejdere benytter den fælles adgangsvej til den nye stald.

Husdyrgødning er fordelt med 30 tons/læs. Al transport sker med lastbil med ind- og udkørsel på Nørskovgårdvej.

Estimeret antal transporter pr. år

Type	Nudrift	Ansøgt	Forskel
Foder (30 tons/læs)	0	55	55
Kyllinger ind/ud (25 t/læs)	0	50	50
Husdyrgødning (30 t/læs)	0	52	52
DAKA	0	26	26
Andet foder (korn)	0	10	10
div.	0	25	25
I alt	0	218	218

Alle kyllinger leveres på en gang som daggamle, eventuelt som æg der udruges i stalden. Når kyllingerne slagtes, skal der skønsmæssig 5 lastbil og anhænger til at transportere kyllingerne til slagteri.

Dybstrøelsen fjernes fra stalden ved holdskifte, der er skønsmæssig 6 containere pr rotation. Alt i og omkring staldene rengøres og desinficeres før der indsættes nye kyllinger. Hvis der lagres dybstrøelse i containeren mellem holdene, placeres den langt fra stalden.

Vurdering

Antallet af transporter vurderes at passe til produktionsstørrelsen. Den korte afstand til det overordnede vejnet vurderes at minimere generne ved transporten til et minimum.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA på Nørskovgårdvej 5 ved fast plads foran stalden. Plastcontaineren stilles først frem når afhentningen sker.

Der er en forventet mængde på 228 kg /rotation. Årligt ca. 1.825 kg.

Plastcontaineren vaskes efter hver rotation.

Vurdering

Containeren samles og stilles ved afhentningspladsen før der tilkaldes tømning. Plads og container vil blive rengjort, så der ikke vil være nogen gener eller uhygiejniske forhold omkring håndteringen af døde dyr. Det vurderes, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger for at mindske risici for smitte med sygdomme og forurening.

3.8.2 Affald

Slagtekyllingeproduktion giver generelt anledning til beskedne mængder affald.

1) Affaldsforebyggelse.

Foder leveres i løsvægt, direkte fra lastbil til fodersilo, uden brug af emballage.

Dyrene til indsætning transporteres på lastbil, i plastkasser der genanvendes

Plastkasser til slagtedyrene genanvendes

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

Ved indsætning af dyrene er medarbejderne opmærksomme på ikke at beskadige transportkasserne således de kan genanvendes

Kasserne til slagtedyrene bliver ligeledes behandlet med omhu, således de kan genanvendes.

3) Genanvendelse.

Se ovenstående

4) Anden nyttiggørelse

Alt gødningen bliver omdannet til CO₂ neutral energi via biogasanlæg.

5) Bortskaffelse.

Medicin: Der udskrives kun den medicin der skal anvendes til hver behandling. Skulle der opstå en situation med en medicin-rest, bliver den afleveret på en kommunal modtagestation eller til dyrlægen.

Evt. restaffald bliver håndteret ifølge gældende vejledning. Eks. udskiftning af lysstofrør

3.8.3 Olie- og kemikalier

Markdriften varetages af maskinstation. Der vil ikke være oplag af diesel eller pesticider på ejendommen.

Der er således minimal risiko for oliespild

3.8.4 Energiforbrug

Der anvendes halmfyr til opvarmning af stalden. Desuden er den nye stald forsynet med en varmeveksler som genanvender varme fra ventilationsluften i stalden.

Der bruges strøm til ventilation, lys, foderanlæg og varmeveksler.

Ventilationen er den primære kilde til strømforbrug.

Forebyggende tiltag.

Der anvendes LED alle steder hvor det er muligt.

Der anvendes lavenergi ventilation i størst muligt omfang. Der anvendes EC-motorer i ventilationen, da disse er den mest energi-effektive motor.

Stalden er isoleret for at reducere energiforbruget, og varmeveksleren sikre udnyttelse af den producerede varme.

Vurdering

Samlet er tiltagene vurderet tilstrækkelige.

3.8.5 Vandforbrug

Der leveres vand fra egen boring. Der foreligger en indvindingstilladelse.

Der anvendes primært vand til drikkevand. Det estimerede vandforbrug er listet herunder:

Årligt forbrug	3.000 m ³
Vask af forrum	25 m ³
Servicerum	25 m ³
Vask af stald	500 m ³
Samlet	3.550 m ³

Tiltag til minimering af vandforbrug:

Ved at holde en høj sundhedsstatus i besætningen minimeres vandforbrug og vandspild. Det giver en strøelse som er helt tør og let kan fejes ud af staldene. Ved sygdom stiger vandforbruget.

Der anvendes trykregulatorer på alle drikkenipler tilpasset kyllingernes alder. Dette reducerer vandspildet.

Vurdering

Samlet vurderes forbruget at være passende for produktionsstørrelsen og tiltagene til minimering af vandforbrug ligeledes at være passende.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Der er af Miljøstyrelsen fastlagt BAT-krav til konventionel produktion af slagtekyllinger. Denne produktion sker i lukkede stalde, uden adgang til udearealer.

Der er et godkendt virkemiddel til reduktion af ammoniakemission fra kyllingestalde. Varmeveksleren er godt med en effekt på 30%. Afprøvningerne er foretaget i traditionelle og dermed lukkede stalde.

I den ansøgte produktion er der opsat en varmeveksler til stalden.

Standardemissionen fra konventionelle slagtekyllinger er 0,57 kg N-NH₃/m² for nye staldanlæg

BAT niveauet bliver således

Stald		
0,57 khN-NH ₃ /m ² x 3.400 m ²	=	1.938 kg N-NH ₃
Lager	=	56 kg N-NH ₃
Samlet	=	1.994 kg N-NH₃

Faktisk emission

Den faktiske emission fra stald er 0,74 kg N/m² * 3400 m² reduceret med 30 % = 1.761 kg N-NH₃.

Lager giver en emission på 2,8 kg N/m² * 20 m² = 56 kg N-NH₃

Det ansøgte giver derfor anledning til en samlet emission fra stald og lager på **1817** kg N-NH₃/år.

Vurdering

Samlet er BAT kravet overholdt

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

På grund af staldens afdæmpede farve, den afskærmende beplantning langs Nørskovgårdvej og Erlevvej, vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbigående eller naboer.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Den anvendte teknologi bevirker, at udledningen af ammoniak ligger under BAT-kravet.

Egenkontrol

Kontrol af teknikker sker via tilsyn og anvendelse af logbog for drift og vedligehold af varmeveksleren. Desuden føres logbog over:

- vandforbrug
- foderforbrug
- dødelighed
- tilvækst

Vurdering

Produktionen har i væsentlig grad taget hensyn til ammoniakudledningen ved brug af teknologi.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Kategori 1 natur:

Der er en totalbelastning på 0,2 og 0,0 kg N-NH₃/ha/år på hhv. naturpunkterne "kat 1 skov" og "kat 1 overdrev". Til naturpunktet "kat 1 skov" er der kumulation fra to andre husdyrbrug, Nørskovgårdvej 18 og Nørbygårdvej 50.

Kategori 2 natur: der er en totalbelastning på maksimalt 0,1 kg N-NH₃/ha/år.

For de omkringliggende kategori 3 naturområder er der tale om en øget belastning. Alle kategori 3 naturområder, med undtagelse af ét enkelt fredskovområde, modtager mindre end 1,0 kg N-NH₃/ha/år. Fredskovområdet nordøst for ejendommen modtager 2,4 N-NH₃/ha/år. Skovområdet er ikke gammel skov, idet træerne er påbegyndt plantet i 1999. Skoven er heller ikke vokset frem af sig selv. På luftfoto fra 1999 kan man se, hvordan træerne er plantet i rækker.

Vurdering

For kategori 1 natur må der maksimalt være en totaldeposition på 0,4 og 0,2 kg N/ha/år ved kumulation med hhv. 1 og mere end 1 husdyrbrug. I dette projekt er det husdyrbrug med en emission på mellem 1.500 og 5.000 kg NH₃-N/år der udløser kumulationen. Med en beregnet maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år overholder det ansøgte afskæringskriterierne ved kumulation med mere end ét husdyrbrug.

Med en beregnet belastning på mindre end 1,0 kg N/ha/år, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt. Det vurderes, at det ansøgte overholder afskæringskriteriet for kategori 2 natur.

Med en merbelastning på mindre end 1,0 kg/ha/år på § 3 naturområderne, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29. Fredskov NØ er registreret som en potentiel ammoniakfølsom skov (gammel skov), og har en merbelastning på over 1,0 kg N/ha/år, og det skal derfor vurderes om det ansøgte kan gennemføres uden at påvirke skoven negativt. Der er ikke tale om gammel skovjordsbund, idet skoven er etableret ifølge luftfoto i 1999. På luftfotoet ses det også tydeligt, at området bærer præg af plantage, idet skoven ikke er groet frem af sig selv. Det vurderes på denne baggrund, at påvirkningen fra det ansøgte ikke vil have en negativ effekt på fredskoven.

4.4 Lugtgener for omboende

Afskæringskriteriet for geneafstand er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone

Vurdering

Genekrav bliver overholdt ved projektet. Derfor forventes det ansøgte projekt ikke at give anledning til gener for omboende.

4.5 Støjgener

Der er få støjkloder i forbindelse med slagtekyllingeproduktion. Ventilationsanlægget er kilde til mest støj, da det er mest i drift. Transporter og aflæsning af foder giver også støj.

Når varmeveksleren er i brug, erstatter de den almindelige ventilation i forholdet 1:1. Der kan således ikke forventes øget støjbelastning fra varmeveksler i forhold til almindelig ventilation.

I forbindelse med levering af kyllinger til slagteri, kan det forekomme, at leverancen forekommer på forskellige tidspunkter af døgnet

Vurdering

Det er vores vurdering, at et moderne og velvedligeholdte anlæg ikke giver anledning til generende støj. Aflæsning af foder sker mest i dagtimerne og er af begrænset varighed. Afhentning af slagtedyr forekommer relativ få gange årligt. Bedriften tager hensyn i de tilfælde.

4.6 Støvgener

Der kan opstå støvgener ved levering af foder.

Ved transport på ejendommen i sommerhalvåret kan der også opstå støvgener

Tiltag

På fodersiloerne er der monteret en støvcyklon, således støvgenerne minimeres ved indblæsning af foder.

I tilfælde af væsentlige støvgener fra transport på ejendommens interne veje, kan hastigheden nedsættes og ved yderligere behov, kan vejene vandes for at binde støvet.

Vurdering

Tiltagene vurderes som tilstrækkelige.

4.7 Lyspåvirkninger

Der er ingen lysplader i taget på stalden. Der er således ingen fjernpåvirkning med lys fra stalden. Der er lys ved porte og døre for at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø.

Vurdering

Det vurderes ikke, at lys giver anledning til gener for naboer.

4.8 Skadedyr

Al husdyrproduktion kan tiltrække skadedyr.

For at minimere opformering af rotter er alt foder opbevaret i lukkede siloer.

Gødningen fjernes løbende fra stalden for ikke at give mulighed for tilholdssteder i denne.

Der vil blive aftalt opsyn i forhold til skadedyr med et godkendt skadedyrsfirma eller kommunen.

Fluer

Kyllinger spiser fluelarverne. Der er således ikke fluer i stalden. I gødningen kan der udklækkes fluer.

Da gødningen løbende fjernes til biogasanlæg, er udklækning ikke mulig.

Vurdering

Tiltagene vurderes som tilstrækkelige til at sikre naboer for gener vedr. skadedyr.

4.9 Transporter

Ved en ændring af produktionen, er der uændret behov for transport. Der er en mindre synergieffekt i logistikken. Ved foderleverance og afhentning af kyllinger til slagt, kan den samme lastbil medtage foder og kyllinger fra stalden.

Udkørselsforholdene på Nørskovgårdvej er udmærkede. Det forventes ikke at give anledning til farlige trafiksituationer.

Vurdering

Transporterne til produktionen vurderes ikke at give anledning til gener udover det som må forventes af den øgede mængde trafik.

4.10 Energi

Stalden er nyopført. Der vil i den forbindelse blive anvendt energi-venlige løsninger i byggeriet.

Vurdering

Senest ved første revurdering af godkendelsen skal produktionen gennemgås af en energikonsulent med henblik på en gennemgang af muligheder for energibesparelser.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Da der udelukkende er fastgødning i stalden og lageret, kan gødningsspild meget enkelt opsamles. Derved er risikoen for påvirkning af nærliggende vandresurser begrænset.

Ved brug af vandtryksregulering i drikkeniplerne minimeres vandspildet i stalden. Dette har en betydelig vandbesparelse.

Vurdering

Tiltagene er effektive og vurderes tilstrækkelige til at holde vandforbruget på et minimum.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

I konventionelle slagtekyllingestalde er der tale om lukkede stalde. Der er port i den ene gavlende, som benyttes til ind- og udsætning af kyllingerne og til udmugning af dybstrøelsen efter hver rotation. Efter hver rotation rengøres stalden med højtryksrensere, og vandet ledes til opsamlingskølle. Der er ingen gyllekanal eller gylleledning tilsluttet.

Vurdering

Da al gødning holdes inde i stalden indtil udmugning mellem hver rotation, vurderes det, at der er en minimal risiko for forurening af næringsstoffer til de omgivende jordarealer. Det vurderes, at stalden kan opføres som ansøgt.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

MRSA

MRSA står for Methicillin Resistente Staphylococcus Aureus. På dansk betyder det methicillinresistente stafylokokker.

Stafylokokker er en naturlig del af bakteriefloraen hos ca. 50 % af alle mennesker, og man kan ikke mærke, om man har stafylokokker f.eks. i næsen eller på huden.

Det særlige ved MRSA er, at de er en type stafylokokker, der er resistente over for en række antibiotika, som ellers er standardbehandlingen mod stafylokokker. Blandt andet er de resistente overfor methicillin, der er i slægt med almindeligt penicillin.

Husdyr-MRSA (MRSA CC 398)

Husdyr-MRSA er en særlig type MRSA, som kan smitte fra dyr (hyppigst svin) til mennesker. Den rammer primært mennesker, der arbejder med levende svin. Husdyr-MRSA smitter mere sjældent fra menneske til menneske end andre MRSA typer, men der er personer, der ikke har været i kontakt med svin, som er blevet smittet med husdyr-MRSA.

Der foreligger ikke undersøgelser som påviser, at høns kan være bærer af MRSA CC 398.

Vurdering

Det vurderes, at kyllinger ikke giver anledning til forøget risiko for påvirkning af naboer med MRSA.

4.14 Alternative løsninger

Placering

Placeringen af stalden sydøst for ejendommens andre bygninger er valgt, dels pga. nabobeboelser mod nord/nordvest, men også for, at hele husdyrbruget skal fremstå som én enhed. Ejendommen råder også over matriklen nord for Nørskovgårdvej. En placering på denne matrikel er valgt fra netop af hensynet til, at husdyrbruget skal synes som en samlet enhed.

Retningen af stalden har været diskuteret, men grundet det skrånende terræn, giver en placering, hvor gavlene vender mod nordvest/sydøst mest mening, idet der ikke skal terrænreguleres i samme grad som en nord/syd placering.

Teknologi

Der anvendes varmevekslere til reduktion af energiforbrug og ammoniakfordampning. Varmevekslere giver en 30 % reduktion i ammoniakemissionen fra stalden.

Staldsystem

Der findes ingen alternative staldsystemer til det valgte.

Vurdering

Den valgte løsning er optimal.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Vibeke H. Conradsen
Cand. Scient.
Søhøjlandets Regnskabskontor
Nørreskov Bakken 28
8600 Silkeborg

Desuden revideret af:
Niels Provstgård, Cand. Agro.
Søhøjlandets Regnskabskontor

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere 40.000 stipladser fjerkræ.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af driften vil anlægget blive tømt for dyr og husdyrgødning. Stald og servicebygning vil blive vasket, foderopbevaringsanlæg tømt og rengjort. Container til opbevaring af husdyrgødning, vil blive fjernet.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2

5.2.1 BAT-Energi

Ved brug af EC-motorer i ventilationen kombineret med naturlig ventilation er der valgt den mest energibesparende type ventilation.

Fravalg af opvarmning i stalden er ligeledes energibesparende.

Vurdering

Der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.2.2 BAT-Vand

Trykregulering af vandtryk i drikkenipler mindsker vandspild i stalden.

Vurdering

Der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.2.3 Management

Der udarbejdes en miljøledelse for produktionen.

Medarbejdere sendes løbende på faglig efteruddannelse.

Vurdering

Der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

6. Konklusion

Ud fra ansøgers beskrivelser af produktionen sammenholdt med beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, skema 213711, er den samlede vurdering, at ansøger har gjort sig de nødvendige tanker om projektet, og derigennem taget de foranstaltninger så projektet ikke indebærer væsentlige virkninger på miljøet.